

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №11

Стенограма пленарного засідання

4 березня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №11

*Стенограма пленарного засідання
4 березня 2021 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ
Засідання одинадцять
(Четвер, 4 березня 2021 року)

Відхилення проекту закону «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор»	...5
Внесення змін до:	
статті 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» щодо встановлення альтернативної підсудності справ, учасники яких проживають на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя	...13
деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення	...14
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо протидії дискримінації за ознакою статі»	...15
Заява депутатської групи «Довіра»	...23
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про енергетичну ефективність»	...24
«Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» щодо діяльності Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації»	...30
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування маркування контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних»	...36
Інформація про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Дубина – Слуга українського народу»	...43

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:

«Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні» ...43

«Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо організації пасажирських перевезень» ...50

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо усунення суперечностей та уточнення визначення лізингової (орендної) операції» ...56

Відхилення проектів законів:

«Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» ...60

«Про цивільну зброю та боєприпаси» ...60

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» ...67

Внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» щодо подання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз» ...68

Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку із запровадженням обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» ...69

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ОДИНАДЦЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
4 березня 2021 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні представники засобів масової інформації! Шановні народні депутати, будь ласка, займіть свої місця та підготуйтеся до реєстрації.

Ще раз всім нагадую, що з вівторка у нас працює сенсорна кнопка. Для того, щоб відбулася реєстрація, вона має бути натиснута з початку обліку часу для реєстрації або голосування. І зелена кнопка «За», перша зліва (Сергію Володимировичу Власенко, перша зліва, так), вони мають утримуватися до зарахування результатів. Сподіваюся, всі пам'ятають? Тестове голосування не потрібно проводити? Ні. Добре.

Готові? Прошу зареєструватися.

У залі зареєструвалися 280 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження нашого колеги Валерія Олексійовича Зуба (*Оплески*). Вітаю! Бажаю успіхів, наснаги, досягнень і насамперед здоров'я.

Переходимо до розгляду... Одразу? Давайте хоча б один проголосуємо, чи два. Ні? Одразу? Давайте два законопроекти хоча б... Один, добре.

Шановні колеги, оскільки надійшла заява з вимогою оголосити перерву, пропоную розпочати нашу роботу, а далі як піде.

Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» ([№ 4351](#), [№ 4351-2](#)) та проект [№ 4351-1](#).

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Марусяк Олег Романович.

Шановні колеги, пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Олег Романович Марусяк як автор законопроекту виступає. Будь ласка, дайте 2 хвилини.

МАРУСЯК О.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Всім

доброго дня. Шановний Голово! Шановні колеги! Законопроект № 4351 спрямований на усунення законодавчої колізії, що виникла під час прийняття 14 липня 2020 року Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор».

Так, наразі відповідно до частини другої статті 7 цього закону члени Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей призначаються Кабінетом Міністрів України за результатами конкурсу, проведеного Комісією з питань вищого корпусу державної служби, а згідно з частиною третьою статті 7 члени комісії призначаються Кабінетом Міністрів України за результатами конкурсу, що проводиться спеціальною конкурсною комісією, члени якої обираються Комітетом Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Більшість членів комітету підтримали законопроект № 4351-1, однак прошу врахувати, що норми, які містяться в цьому законопроекті, не узгоджуються з частиною першою статті 89 Конституції України, згідно з якою комітети Верховної Ради України утворюються Верховною Радою України з числа народних депутатів України для здійснення законопроектної роботи, підготовки і попереднього розгляду питань, віднесених до її повноважень, виконання контрольних функцій відповідно до Конституції України. Не передбачено відповідних повноважень комітетів Верховної Ради України і Законом України «Про комітети Верховної Ради України». Тому з огляду на особливості конституційно-правового статусу комітет Верховної Ради України не може бути суб'єктом подання кандидатур до конкурсної комісії з обрання голови та членів Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей.

Аналогічну позицію про те, що функції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Дубінський Олександр Анатолійович. Олександр Анатолійовичу, будь ласка.

ДУБІНСЬКИЙ О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 94, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, доброго ранку. Ми з вами сьогодні розглядаємо дуже цікаве питання – законопроект № 4351-1. Більшість членів Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики підтримала рішення щодо його прийняття Верховною Радою України.

Метою цього законопроекту є надання Верховній Раді України, тобто парламенту, змоги впливати на призначення членів Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей. Вплив цей опосередкований і полягає в тому, що Верховна Рада на базі Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики проводить відкритий конкурс для потенційних членів цієї конкурсної комісії для обрання їх за прозорим конкурсом.

Законопроект мого колеги Марусяка, не підтриманий комітетом, щодо якого він щойно доповідав, по суті, консервує склад Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, що був призначений Кабінетом Міністрів Шмигала по так званому добору на вакантні посади державної служби у зв'язку з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19. Цю комісію зараз очолює, і це є прикладом непрозорості відбору Кабінетом Міністрів членів цієї комісії, лінійний продюсер телеканалу «ICTV».

Також до складу цієї комісії входить помічниця пана Марусяка, який є автором законопроекту і хоче фактично зафіксувати історію з комісією, що створена Кабінетом Міністрів України для того, аби його помічниця, лінійний продюсер каналу «ICTV» та інші особи, які не мають жодного відношення до грального бізнесу, керували цим бізнесом і фактично приймали участь, як на мене, в потенційній корупційній оборудці. Для того, аби позбутися таких корупційних ризиків, ми запропонували створити комісію та дати змогу Верховній Раді впливати на прозорість її обрання.

Прошу підтримати законопроект № 4351-1 і дати таку можливість Верховній Раді України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат України Галайчук Вадим Сергійович.

ГАЛАЙЧУК В.С., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Ми з колегами-співавторами законопроекту запропонували трошки ширше коло питань для регулювання. Звичайно, важливо усунути законодавчу колізію, але, крім цього, варто прибрати і ті положення, які, на нашу думку, відверто блокують ведення прозорого міжнародного бізнесу. Тому основне завдання, яке ми ставили перед собою – це створення в Україні нормального цивілізованого ринку. Це можливо лише із залученням міжнародних компаній, які мають досвід та продемонстрували готовність відкрито працювати. Тому крім усунення колізій у законодавстві, про що вже згадували мої колеги, і я не буду на цьому зупинятися, ми пропонуємо скасувати потрійну вартість щорічної ліцензії, що, на нашу думку, блокує можливість виходу на український ринок міжнародних операторів, і паралельно ввести державну систему онлайн-моніторингу та передбачити, що вона має запрацювати вже з 1 липня 2021 року. Абсолютно реальний термін, якщо ми будемо використовувати ті технічні напрацювання, які є у цих міжнародних операторів.

Також ми пропонуємо скасувати вимогу щодо необхідності розміщення технічних засобів онлайн-системи організації азартних ігор. Нічого, окрім надання змоги проводити горезвісні «маски-шоу» і вилучати сервери, така вимога не приносить.

Тому дуже прошу зал підтримати саме ту версію законопроекту, яку ми пропонуємо з нашими колегами, що, як я вже зазначав, дійсно дасть змогу відкрити цей ринок, зробити його прозорим, контрольованим і таким, що буде по-справжньому наповнювати державний бюджет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Марусяк Олег Романович.

МАРУСЯК О.Р. Ще 10 грудня 2020 року на засіданні Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики було розглянуто три законопроекти. Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» щодо усунення суперечності стосовно порядку формування Уповноваженого органу» (№ 4351-1) від 17 листопада 2020 року, поданий народним депутатом України Дубінським Олександром Анатолійовичем, прийняти за основу та в цілому з техніко-юридичним опрацюванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Чайківський Іван Адамович.

Поляков? Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»).* Чернігівщина, депутатська група «За майбутнє». Шановні колеги! Ми всі пам'ятаємо, як гучно аплодували тут «служби народу», коли приймали Закон «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор». І що ми бачимо зараз? Цими ж «слугами народу» вноситься законопроект, де зазначається, що Закон України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» містить низку технічних помилок, положень, що не узгоджуються між собою та утворюють колізії. Як наслідок, заплановані на 2020 рік надходження до державного бюджету у розмірі 4 мільярди стають нереалістичними. Те, що приймали «служби народу», те, чому вони аплодували, тепер намагаються змінити.

Тепер пряма мова міністра Кабінету Міністрів України Олега Немцінова про відбір членів комісії: «Це велика відповідальність і великі корупційні ризики». Вочевидь, це риторичне запитання, і ми не можемо довіряти Кабінету Міністрів України вирішення цього питання, адже це дійсно великі корупційні ризики. Ми вже бачили, як крадуться мільярди гривень на великому будівництві – крадівництві, ми бачимо, як зараз починають красти мільярди на закупівлях

вакцини, коли це робиться через фірму-прокладку з уставним капіталом 28 тисяч гривень. Ця фірма відповідає за здоров'я всієї нації! І ми не можемо допустити, щоб за склад цієї комісії відповідав чинний уряд.

Ми підтримуємо законопроект № 4351-1, він надає Верховній Раді право та контролюючі функції щодо відбору цієї комісії. Адже ми досі де-юре живемо в парламентсько-президентській республіці, а не в «офісо-президентській» чи «президентсько-кабмінівській». Тож просимо підтримати альтернативний законопроект № 4351-1.

Дякую за увагу (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Заремський Максим Валентинович, фракція політичної...
Бужанський Максиме Аркадійовичу, прошу.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я був здивований, коли почув, що це начебто неконституційно, коли парламент формує конкурсну комісію з відбору керівництва та членів Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей.

Нагадаю вам, що саме Комітет з питань правоохоронної діяльності висунув та запропонував Верховній Раді кандидатури членів комісії, яка проводила конкурс для обрання Директора Державного бюро розслідувань, кандидатури членів комісії, яка проводила конкурс для обрання керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, і ніхто не казав, що це неконституційно. Це дуже дивно виглядає, коли парламентарі пропонують передати функції контролю Кабінету Міністрів України. Кабінету Міністрів, який, нагадаю, не має затвердженої програми дій. Хто ж тоді буде відповідати?

Нагадаю вам, що кожен з вас, голосуючи свого часу за відкриття ринку грального бізнесу, взяв на себе певну відповідальність перед суспільством за те, як він працюватиме. То давайте й далі будемо нести цю відповідальність і залишимо функцію контролю за Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей за парламентом.

Пропоную вам підтримати законопроект № 4351-1 та дати змогу Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики впливати на добросовісність та ефективність роботи Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні громадяни України, на фронті суттєве загострення. Ми знаємо, що загинуло вже 14 українських військових, десятки поранені. Катастрофічна ситуація з пандемією, вона набирає обертів. Вакцинуватися ми почали пізніше, ніж Зімбабве, тому на сьогодні маємо такі темпи вакцинації, що підуть десятиліття на те, аби її завершити. Ми маємо катастрофічну економічну ситуацію в державі. І як ви думаєте, що розглядають «слуги народу»? Правильно, друзі, гральний бізнес! Це найголовніше питання. Ні, не війна, не пандемія – все це не має значення. Гральний бізнес!

Ці хлопці і дівчата в своєму турбо-дурнорежимі приймаючи закон, таке наприймали впопихах, так поспішали до казино, що він сьогодні не працює, треба вносити зміни. І дивіться, три різних законопроекти, і у всіх трьох автори – «слуги народу». Цей картковий будинок «слуг народу» вже розвалюється на очах. За що вони там так перебилися? За можливість чесно контролювати гральний бізнес чи за брудні гроші, які хочуть виманити з кишень українців, хворих людей – лудоманів? І частка цих грошей має осісти в кишенях тих, хто буде призначати цю комісію. Вони аж б'ються один з одним, подивіться: ми будемо призначати, ні, ми, ні – комітет, ні – Кабмін. Дайте нам, дайте нам! Ось чим займаються люди.

Ви знаєте, нам Зеленський розповідав, що будуть лише в п'ятизіркових готелях казино, а зараз таке зробили, що можна у переходах відкривати і ці «однорукі бандити» ставити. Нам Зеленський обіцяв Лас-Вегас, але у нього виходить лише Геленджик (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абдуллін Олександр Рафкатович.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, я зараз хочу і залу, і всім, хто нас зараз слухає, сказати, що порядок денний Верховної Ради формується незрозуміло як, незрозуміло в яких підворттях і незрозуміло за якими пріоритетами. Ми як опозиційна фракція взагалі відсторонені від цього процесу і з нашими законопроектами – системними, глибокими, – наприклад, про страхову медицину, про пенсійну реформу, про правильну індексацію заробітних плат та пенсій, як опозиція, в принципі, викинуті на маргінес.

Знаєте, чому? Тому що в цьому залі завжди панувала корупція, і сьогодні вона не просто панує, вона сьогодні махрова. У той час, коли я не можу вже

який день поспіль зібрати підписи за проведення позачергового засідання щодо тарифів – 92 депутати з 150, а, швидше, з 450, поставили підписи. І я хочу всім цим депутатам подякувати. Я надрукую повний список тих, хто поставив тут підпис і хоче врегулювати питання з тарифами та припинити корупцію на тарифах.

Але водночас сьогодні внесені ключові для корупціонерів при владі законопроекти про гральний бізнес. Хто приймав рішення про надання цього пріоритету? Сьогодні вони тут будуть битися в залі, хто буде хабарі ділити за видачу ліцензій – уряд чи парламент. Та взагалі грального бізнесу не має бути! Сьогодні вони внесли законопроект про зменшення втричі оподаткування грального бізнесу. Це що, не корупція?

Хочу, щоб ви показали, хто таке рішення приймав і хто вніс цю принизливу, абсолютно не достойну нашого парламенту пропозицію. Хочу нагадати лідеру фракції «Слуга народу» про штучний інтелект у боротьбі з корупцією. Так застосуйте вже його нарешті! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів – Шуфрич, і потім переходимо до голосування.

Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Скажіть, будь ласка, з тарифами все гаразд? Пенсію та доходи підвищили? До речі, у нас тут суперечки. Сьогодні мінімальна пенсія в 2 рази нижче, ніж у 2013 році, по середній заробітній платі, мінімальці дещо вирівнялися, але вартість комунальних послуг в 11 разів вище, середня вартість життя збільшилася в 4 рази. Субсидії зменшили вже після попередників, прізвища не хочу називати через репліки. Ви зменшили субсидії в 2 рази, а зараз вам фішки знову? Ні, фішки в казино не підходять, давайте в електронному вигляді людей грабувати.

Ми категорично проти. Спочатку створіть той заможний прошарок людей, які можуть піти до казино, а не брати останнє і програвати. Дітей скоро продавати будуть!

Дякую за увагу. Совісті у вас немає!

І хочу подякувати за нараду щодо захисту наших журналістів, яка зараз відбудеться *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк з мотивів, і голосуємо.

Більше немає бажаючих виступити? *(Шум у залі)*. Ні, з процедури немає. Будь ласка, підійдіть тоді.

Железняк Ярослав Іванович.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, це дивно, коли у нас приймається закон... У нас була очевидна колізія: з одного боку, члени комісії призначаються Кабінетом Міністрів, з другого – комітетом Верховної Ради України. Всі, зокрема юристи та народні депутати, вказували на це, однак Президент чомусь, не використовуючи право вето, вирішив підписати закон. І у нас вже майже півроку незрозуміла ситуація, яка теж впливає на обіцянку про надходження (скільки там було, 7, 10, 20 мільярдів?) до державного бюджету.

Тому виправляйте цю помилку. Ми за це точно голосувати не будемо.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі готові голосувати? Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу та підготуйтеся до голосування. Законопроекти будуть ставитися у тому порядку, в якому вони були підтримані комітетом. Спочатку той, який рекомендував комітет, якщо він набирає необхідну кількість голосів – одна ситуація, якщо ні – будемо ставити на голосування інші законопроекти.

Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція... Я правильно розумію, за основу і в цілому точно ніхто не готовий? За основу ставлю, дві фракції проти.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» щодо усунення суперечності стосовно порядку формування Уповноваженого органу» ([№ 4351-1](#)) за основу. Ще раз нагадую: голосування відбувається з застосуванням сенсорної кнопки. Необхідно утримувати дві кнопки до фіксації результатів голосування.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 40.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення в комітет для підготовки до повторного першого читання проекту закону № 4351-1. Готові голосувати? (*Шум у залі*). Спочатку один голосується, а потім інші. Дякую за пропозицію.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 65.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення законопроекту № 4351-1 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» ([№ 4351](#)) за основу.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

По фракціях та депутатських групах покажіть, будь ласка.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення в комітет для підготовки до повторного першого читання проекту закону № 4351.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 211.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Ставиться на голосування пропозиція про повернення законопроекту № 4351 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Готові? Прошу голосувати.

Не забувайте про сенсорну кнопку.

«За» – 212.

Рішення не прийнято (*Оплески*).

Покажіть по фракціях та групах.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» ([№ 4351-2](#)) за основу.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 150.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення проекту закону № 4351-2 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Готові? Прошу голосувати.

«За» – 176.

Рішення не прийнято.

Я так розумію, можемо не проводити ще одне голосування. Ставимо? Добре.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення проекту закону № 4351-2 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Прошу голосувати.

«За» – 180.

Рішення не прийнято.

Законопроект відхилено (*Оплески*).

Переходимо до наступного питання порядку денного. Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до статті 12 Закону України...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Перерву...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не переживайте. Не ви ж її ініціювали? Ні. Коли колеги звернуться, я обов'язково оголошу перерву. Дякую.

Ми переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» щодо встановлення альтернативної підсудності справ, учасники яких проживають на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» ([№ 3048](#)). Хтось буде наполягати на поправках? Ні. Підготуйтеся до голосування, будь ласка.

Ставиться на голосування пропозиція... Шановні колеги, відразу запитання: за основу і в цілому, немає заперечень? Ой, вибачте, це друге читання.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» щодо встановлення альтернативної підсудності справ, учасники яких проживають на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» ([№ 3048](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Знову нагадую про сенсорну кнопку, яку слід утримувати до фіксації результатів голосування. Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» ([№ 0958](#)). Це повторне друге читання. Хтось буде наполягати на поправках? Ні? Готові голосувати? Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» ([№ 0958](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Оголошується перерва на 30 хвилин, до 11.15. Прошу керівників депутатських фракцій та груп зібратися в моєму кабінеті.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, невеличке оголошення. Ще дві фракції беруть перерву на півгодини. Також з лідерами фракцій була домовленість: ми на 15 хвилин раніше починаємо обідню перерву, що має бути з 12.00 до 12.30, і на 15 хвилин раніше повернемося до залу.

Тому зараз ми ще маємо перерву до 12.15. О 12.15 всі повертаються до залу, і ми продовжуємо працювати. Зрозуміли, колеги?

Дякую.

(Після перерви)

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу. Ви втомилися? А можна побачити, хто пропонує перерву? Власенко, хто ще? Євтушок. «Батьківщина» просить перерву. Вже розійшлися, досить.

Вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо протидії дискримінації за ознакою статі» ([№ 3427](#)). Є пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою.

Готові голосувати? Запросіть народних депутатів до залу. Готові? І маски одягніть, будь ласка.

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд законопроекту № 3427 за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 178.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Бардіна Марина Олегівна.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, колеги! Вашій увазі пропонується важливий законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо протидії дискримінації за ознакою статі». Я сьогодні не візуалізувала вам картинку, щоб показати, проти чого спрямований наш законопроект, щоб вкотре публічно не дублювати певні шаблони, але в мережі ви всі можете подивитися, що таке дискримінаційна реклама.

Ба більше, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів за останній період зареєструвала близько 390 справ, де почався розгляд за скаргами про дискримінаційну рекламу, хоча насправді більше зауважень надходить до Держпродспоживслужби. Йдеться, власне, про пошук механізмів реагування на дискримінаційну рекламу, тому що станом на сьогодні судді не мають достатніх підстав для винесення таких рішень. Хоча у чинному законодавстві частково прописані обмеження, але механізмів, на жаль, не існує. Тому разом із суддями, зокрема суддями Верховного Суду, та громадськістю ми розробили законопроект, в якому пропонуємо визначити, що таке дискримінація за ознакою статі в рекламі і взагалі дискримінація, а також захистити права споживачів та посилити відповідальність за порушення законодавства про рекламу.

Практика протидії дискримінації в рекламі вже існує в низці країн: Великій Британії, Фінляндії, Іспанії та Польщі, тому Україна тут не винаходить велосипеда. Нас підтримав головний комітет, нас підтримує Міністерство соціальної політики України. Також цей законопроект відповідає вимогам Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок та взятим Україною зобов'язанням згідно з Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

До другого читання ми домовилися доопрацювати його разом, з урахуванням висновків...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається заступнику голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенії Михайлівні Кравчук. Прошу.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні колеги! Протидія дискримінації за ознакою статі, що є метою цього законопроекту, відповідає міжнародним зобов'язанням України, зокрема в рамках приєднання до Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, а також передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Запропонований законопроект імплементує європейські стандарти у сфері протидії дискримінації. Він знайшов підтримку в Комітеті з питань інтеграції України до Європейського Союзу, в Комітеті з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин та інших комітетах, серед багатьох народних депутатів з різних фракцій та груп.

Цей проект отримав значний суспільний резонанс. До нашого комітету з проханнями та пропозиціями підтримати його в першому читанні надійшла низка звернень від представників галузі, профільних державних установ, громадських організацій. Серед них – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Міністерство соціальної політики України, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, громадські об'єднання «Українська Асоціація Маркетингу» та «Союз споживачів України».

На базі нашого комітету та профільного підкомітету проводилися зустрічі-обговорення з представниками рекламної індустрії, їх пропозиції також будуть враховані під час доопрацювання законопроекту до другого читання. Також ми отримали пропозиції щодо подальшого вдосконалення законопроекту від Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо необхідності узгодження запропонованого проектом визначення поняття «дискримінаційна реклама» з визначенням поняття «дискримінація» у Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув зазначений законопроект 10 лютого 2021 року та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу та доопрацювати з урахуванням висловлених зауважень і пропозицій на етапі підготовки до другого читання.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Дубнову, фракція «Слуга народу».

ДУБНОВ А.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Прошу передати слово народному депутату Фролову Павлу Валерійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому? Я не почув. Фролов, прошу.

ФРОЛОВ П.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Весь цивілізований світ бореться з будь-якою дискримінацією, зокрема гендерною. Цим проектом запроваджується заборона на дискримінаційну рекламу, яка містить твердження або зображення про інтелектуальну, фізичну, соціальну чи іншого виду перевагу однієї

статі над іншою, про стереотипність ролі чоловіка та жінки, що обмежує свободу життєвого вибору людини, принижує гідність людини, демонструє насильство за ознакою статі, зображує тіло людини як сексуальний об'єкт або з натяком на сексуальні стосунки.

В українському суспільстві достатньо поширеними є випадки неналежного ставлення до жінок, до дівчат. Ми, на жаль, не можемо стверджувати про рівні можливості для чоловіків та жінок у сферах зайнятості, освіти, економічної та суспільної діяльності, в процесі прийняття рішень, навіть у впливі на політику. Ще більше шкодять прояви дискримінації та сексизму на побутовому рівні. Ми маємо це виправити.

Нагадаю, нещодавно Комітет Міністрів Ради Європи затвердив Рекомендації щодо запобігання сексизму та боротьби з ним. Президент Трамп у день своєї інавгурації одним із рішень запропонував посилити рівність жінок та чоловік у сфері зайнятості. Тому ми маємо розглядати не лише цей законопроект, а й інші проекти щодо заборони проявів сексизму. Ми маємо дати чіткий сигнал суспільству, що будь-які слова, жести, поведінка, візуальні прояви, що виражають ідею про те, що людина чи група людей гірша через свою стать, не просто не толеруються, а караються відповідним чином.

Скажемо «ні» дискримінації, образам та приниженню, сьогодні – у рекламі, завтра, сподіваюся, і в публічній та приватній сферах, а також в Інтернеті.

Дякую за увагу. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату В'ятровичу Володимирі Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність») Дякую. Шановні колеги! Велика кількість народних депутатів підписалися під цим законопроектом, і «Європейська солідарність» підтримує його в першому читанні. Але треба розуміти, що слід виправити до другого.

Законопроект має назву: «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо протидії дискримінації за ознакою статі», але насправді вводиться термін «дискримінаційна реклама» і зазначається, що це стосується політичних, релігійних та інших переконань, статі, громадянства, мовних або інших ознак, що є дискримінаційними щодо особи або групи осіб. Якщо термін «дискримінаційна реклама за ознакою статі» визначається в цьому законопроекті, то іншим видам дискримінаційної реклами визначення не надано, а це потрібно зробити, тому що вони також згадуються. Цей законопроект не лише про стать.

В законопроекті є деякі дивні речі. Наприклад, пропонується заборонити дискредитацію товарів. Що таке дискредитація чи дискримінація товарів, і яких товарів? Про що йдеться? Пропозиція про віднесення до дискримінаційної за ознаками статі реклами, що містить твердження або зображення про стереотипність ролі чоловіка та жінки, має бути розкрита, тому що питання стереотипів є оціночним та суб'єктивним. Якщо ви чоловіка в рекламі покажете поряд з автомобілем або жінку на кухні, це може бути визнано дискримінацією, і така реклама може бути визнана незаконною.

Очевидно, цей законопроект потрібно привести у відповідність із Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні». У нас є такий закон. Але відповідальність, встановлена у цьому законі та положення законопроекту жодним чином не кореспондуються.

Тому цей законопроект потребує суттєвого доопрацювання, хоча ідеологічно, за суттю, ми його підтримуємо. Фракція «Європейська солідарність» буде голосувати за нього в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Кириленку Івану Григоровичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Шкрум Альона Іванівна.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго дня, шановні колеги! Шановні українці! Фракція «Батьківщина». Хочу, щоб ми сьогодні відверто поговорили про цей законопроект. Тому що коли я прийшла до парламенту шість років тому, мені здавалося, що такі питання, як реформа державного управління, правильні призначення на посади, прозорість призначень та розробка політики є набагато важливішими для того, аби говорити про них з цієї трибуни, ніж дискримінація за ознакою статі. І я була неправа, колеги. Тому що ті приклади, які ми показуємо тут, у цьому залі, які показують нам у рекламі по телебаченню, які показують очільники країни щодо дискримінації чи недискримінації за ознакою статі, вони або творять суспільство, в якому ми хочемо жити і хочемо, щоб жили наші діти, або руйнують його.

Законопроект у цьому сенсі абсолютно правильний. До нього багато юридичних зауважень. Мені хотілося б, щоб було більш чітко визначено, що таке «дискримінаційна реклама за ознакою статі», але ідея правильна. Неправильно, що такі речі регулюються власними прикладами та рольовими моделями в суспільстві, а не лише законопроектами.

Із сумом мушу сказати відверто, що найгірша дискримінаційна реклама за ознакою статі – це не питання, які пропонується врегулювати законопроектом. Це коли вся країна протягом тижня по телебаченню спостерігає за засіданням

Ради розвитку громад та територій під керівництвом Президента Зеленського, де за круглим столом із 50 осіб не показують жодної жінки. Де за круглим столом Ради розвитку громад та територій кожного дня по телебаченню показують лише чоловіків: немає віце-спікерки, немає представників опозиції, немає жінок-губернаторів, немає віце-прем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України. Ось найгірша дискримінаційна реклама, друзі. Це починається не з законопроекту, це починається з прикладу кожного з нас у цьому залі і з прикладу керівників держави.

Я знаю, що люди, які це розуміють, є в цьому залі. Будь ласка, доносьте це до оточення Президента України. Будь ласка, доносьте це до кожного українця і робіть те, що ми можемо зробити і без законодавства для того, аби боротися з різними проявами дискримінації.

Цей законопроект треба доопрацьовувати до другого читання. Ідея правильна, але давайте більше працювати власним прикладом.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Кулінічу Олегу Івановичу, депутатська група «Довіра».

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ларисо Білозір, прошу.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановні українці! Шановний пане головуєчий! Дійсно, «гендерна рівність» і «рівні права чоловіків та жінок» – це терміни, які дуже актуальні сьогодні в Україні. І все-таки у нас є певні досягнення. Квоти на минулорічних місцевих виборах ефективно спрацювали. Ми прийняли в першому читанні законопроект [№ 3695](#), яким передбачається право чоловіків на відпустку при народженні дитини. Врешті-решт, Верховна Рада дев'ятого скликання має найбільшу кількість жінок в історії українського парламентаризму.

Але хочу сказати, що в рекламній сфері все-таки є певні проблеми, незважаючи на деякий прогрес. Кожного дня трапляються якісь гучні скандали щодо використання дискримінаційної реклами, меседжів на бордах про те, що найкращий подарунок для жінки – це праска чи сковорідка. Це насправді дрібний в порівнянні з тим, що ми бачимо в рекламних кампаніях в Україні.

Слід зауважити, що цей законопроект не створює дієвого механізму, який дозволив би контролюючому органу визначати, яка саме реклама є дискримінаційною. Також відсутні механізми притягнення до відповідальності за дискримінаційну рекламу. Не виписані процедури, до яких фахових організацій треба звертатися, щоб зрозуміти, що вона дійсно є дискримінаційною і є відповідний висновок.

Тому найголовніше, щоб підвищення штрафів, бо ми все намагаємося штрафами вирішити, не спричинило ситуації, яка лише покращить становище певних осіб, які стягують ці штрафи, але не принесе користі суспільству.

Тому вважаю, що авторам потрібно доопрацювати цей законопроект. Але загалом сподіваюся, що депутатська група «Довіра» підтримає його, велика її частина чоловічої статі.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є ще бажані? Дмитро Лубінець, і потім... Я не бачу, хто? Соломія Бобровська, і після цього голосуємо.

Дмитро Лубінець. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Доброго дня, шановна президіє! Шановні народні депутати! На відміну від наших колег, депутатська група «Партія «За майбутнє» може чітко сказати, що ми підтримуємо прийняття даного законопроекту. Ми підтримуємо концепцію щодо протидії дискримінації за ознакою статі. Ми розуміємо, що і рекламу, і взагалі Україну потрібно приводити у якісь рамки.

Ви проїдете Києвом, скільки ви нарахуєте бордів з особами жіночої або чоловічої статі в ганебних позах, які рекламують якісь товари? Це заборонено в багатьох країнах, це потрібно врегулювати і в Україні. Ми будемо за це голосувати і доопрацьовувати законопроект до другого читання.

Колеги-чоловіки, голосуємо «за» (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жінки теж. Я думаю, незалежно від статі.

Слово надається Соломії Бобровській. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Ви знаєте, правильно, що нарешті в парламенті буде відверта дискусія щодо того, що ми бачимо і чуємо не лише в парламенті, і щодо того, за

що виступає міжфракційне депутатське об'єднання «Рівні можливості». Я хотіла би ще поговорити про те, що ми бачимо на дорогах і на вулицях міст. Дозволю собі навести лише декілька прикладів.

«Маленька, зате своя», «Ляже, як миленька». «Зі мною твердіє» – пише комбінат будівельних матеріалів. Питання тільки, що в них твердіє – мозок, бетон чи щось інше, під питанням.

«Подаруєш яблуко – попариш моркву». За це, до речі, вони заплатили штраф, враховуючи контекст зображення і напису. І так далі, і тому подібне. Чи «А твій бухгалтер бере в лізинг?» з неоднозначними фотографіями. Друзі, як кажуть військові: «Віскі, танго, фокстрот». Що це взагалі таке і як це в принципі допустимо?

Тому фракція «Голос» однозначно голосуватиме «за». Це і про повагу у суспільстві, в масових продуктах, які виходять і гігабайтами закидають все, починаючи від дітей і закінчуючи нашими головами, для того, аби когось... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Олександр Сергійович Колтунович, я бачу, і потім переходимо до голосування.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, вельмишановний пане Голово. Хотів би звернути увагу і окремих народних депутатів, і наших виборців на те, що законопроект є ширшим, ніж це намагаються подати деякі промовці. Визначено, що дискримінаційною є реклама, яка вміщує чи використовує твердження або зображення, які є дискримінаційними за ознаками раси, кольору шкіри, політичних (наголошую), релігійних (також наголошую) та інших переконань, статі, віку (те, про що ми говорили), інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства тощо. Тобто цей законопроект набагато ширший, ніж намагаються подати. Це по-перше.

По-друге, щодо підвищення до 600 неоподаткованих мінімумів штрафу за таку рекламу. Можливо, це є доречним, але також дискусійне питання.

Хочу звернути увагу, що міжнародне законодавство в цьому питанні, зокрема, звертає увагу й на дискримінацію осіб за рівнем доходів. Ніщо так не принижує в Україні як бідність, і депутати, які не втратили зв'язок із суспільством, про це знають. Тому прошу до другого читання врахувати і цей факт.

Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Підтримуємо гендерну рівність.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо протидії дискримінації за ознакою статі» ([№ 3427](#)) за основу.

Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Із заміною на виступ, так, на жаль, я бачу.

Кіт Андрій Богданович. Прошу.

КІТ А.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 126, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні колеги! Стрийщина, Жидачівщина, депутатська група «Довіра». Хочу привернути вашу увагу до роботи Державного концерну «Укроборонпром», а саме до особистості заступника генерального директора концерну з маркетингу та збуту пана Михайла Морозова, автобіографія якого мене вражає явною приналежністю до структур КДБ Російської Федерації, ба більше, навіть до елітних інститутів ще імені Андропова.

Робота Михайла Морозова як керівника тодішнього спецекспортера «Прогрес» з однією з країн Південної Азії нанесла Україні збитків у 100 мільйонів доларів. Схожих збитків нанесла його подальша робота в «Укроборонпромі». Важливо, що ще 2010 року посольство США відреагувало на так звані «угоди Морозова» нотою протесту, де більш вигідні для України угоди просто було замінено збитковими.

Ба більше, нещодавно СБУ провела обшуки в Державному концерні «Укроборонпром» і зробила відповідну заяву, де підтверджується сума завданих збитків, відкрито кримінальне провадження за статтю 111 Кримінального кодексу України «Державна зрада», а Морозов далі працює. Дивно, чи не так?

«Укроборонпром» поріс корупцією та замість того, щоб бути джерелом доходу та зміцнювати обороноздатність країни, він став додатком російського спрецекекспорту і робить все для того, аби нічого не робити. А, може, хтось за це платить? Я схиляю голову перед працівниками підприємств Державного концерну «Укроборонпром», які деколи безоплатно ходять на роботу лише для того, аби врятувати підприємства, які є унікальними в Україні за своїми технологіями. Зараз ще можна врятувати портфель «Укроборонпрому», який наразі складає

1,3 мільярда доларів, а може бути 10 мільярдів доларів! Нагадаю вам, скільки ми просимо грошей у МВФ.

У той час, коли наші хлопці віддають життя за Україну, колишні кадебешники, які керуються агентами з Москви, торгують і розвалюють обороноздатність України. Я хочу, щоб Кремль забрав руки геть від «Укроборонпрому». Я вимагаю від Баканова негайного розслідування справи, яку нещодавно було порушено, про державну зраду. Ми вимагаємо від Президента Зеленського швидких та рішучих дій. Я хочу, щоб ми відродили «Укроборонпром» і я хочу, щоб наша країна почала працювати на свою обороноздатність і посіла гідне місце серед країн, які торгують зброєю і заробляють на цьому гроші.

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про енергетичну ефективність» ([№ 4507](#)). Пропонується розглянути його за скороченою процедурою. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Нагорняк Сергій Володимирович.

НАГОРНЯК С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 199, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановний головуючий. Шановні народні депутати! Маю сьогодні за честь представити вам надважливий для економіки та енергетичної незалежності нашої країни законопроект «Про енергетичну ефективність». На цей законопроект наша держава чекала понад п'ять років, чекали наші європейські партнери. Його підтримали Енергетичне Співтовариство, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України та наш комітет. Співавторами законопроекту стали представники майже всіх фракцій.

Знаю, що більшість із вас читали всі 66 сторінок цього законопроекту, тож розповім про найголовніше. На мою думку, йдеться про повагу до важкої праці наших шахтарів, наших атомників, наших газовиків, наших енергетиків, які працюють на бурових установках, на гідропорудах.

Ми маємо створити передумови для того, аби кожен кіловат електроенергії, кожен кубометр газу, кожна гігакалорія тепла була збережена. Цим законопроектом закладається фундамент для створення понад 1 мільйона нових робочих місць. Ним створюються можливості для повернення українців з-за кордону, щоб вони могли працювати на рідну державу. Цим проектом створюються нові можливості для зростання нашого валового внутрішнього продукту.

Тож, колеги, прошу незалежно від політичних уподобань підтримати наш законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, народному депутату Герусу Андрію Михайловичу.

Андрію Михайловичу, ми чекаємо вас на трибуні. Дякую.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановний головуючий! Доброго дня, шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на своєму засіданні 27 січня 2021 року розглянув проект Закону України «Про енергетичну ефективність» (№ 4507) від 17 грудня 2020 року, поданий народними депутатами Сергієм Нагорняком, Михайлом Бондарем, Альоною Шкрум та іншими.

Хочу звернути увагу на те, що дана ініціатива спрямована на виконання міжнародних зобов'язань України в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Законопроект покликаний врегулювати ключові питання розвитку енергоефективності в країні та осучаснити підходи до них, адже чинний Закон України «Про енергозбереження» був прийнятий у далекому 1994 році.

Проектом передбачається встановлення правових, економічних та організаційних засад діяльності у сфері енергоефективних заходів, які проводитимуться під час виробництва, транспортування, передачі, розподілу, постачання і споживання електроенергії.

За результатами обговорення комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект «Про енергетичну ефективність» у першому читанні за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Гончаренку Олексію Олексійовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГОНЧАРЕНКО О.О. Передайте, будь ласка, слово народному депутату Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бондар Михайло.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, «Європейська солідарність» буде голосувати за цей законопроект, тим більше, я є співавтором цього законопроекту.

Дійсно, Україна взяла на себе зобов'язання щодо забезпечення енергоефективності, тому ми будемо його підтримувати. Але попередній промовець, який презентував законопроект, зазначив, що його підтримали і міністерство, і комітет. Тому від себе буду все-таки просити комітет звернути увагу, зокрема, на ефективність роботи самого Міністерства енергетики та вугільної промисловості, яке мало б ефективніше працювати у цій сфері, зокрема щодо виплат заробітної плати шахтарям.

І насамкінець. Сьогодні Президент Зеленський підписав закон, який дає змогу Юрію Вітренку підписувати фінансові документи і, відповідно, врегулювати питання щодо виплати заробітних плат шахтарським колективам, борги щодо яких наразі накопичилися. Тому що, маючи заробітну платню, шахтарі також хочуть зробити свої помешкання більш енергоефективними, щоб не витрачати зайвого газу і електроенергії. Ще раз прошу комітет звернути увагу на ефективність роботи Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Дякую. За цей законопроект «Європейська солідарність» буде голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат України Тарас Іванович Батенко, депутатська група «Партії «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).
Прошу передати слово колезі Антону Полякову.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антоне Едуардовичу, прошу.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні колеги! Ми, безперечно, будемо підтримувати цей законопроект, але зауважимо, що більшість його положень має рекомендаційний та декларативний характер.

Щодо самого законопроекту. Мені дуже сподобалася фраза про забезпечення енергетичної ефективності, посилення енергетичної безпеки, а головне – скорочення енергетичної бідності. Друзі, якщо ми дійсно хочемо щось зробити для людей, давайте будемо вносити в зал і приймати ті законопроекти, які

дійсно скоротять цю так звану енергетичну бідність, давайте приймати ті законопроекти, на які чекають люди.

Але чомусь, Давид Арахамія, «слуга народу», до якого я підходив з проханням поставити підпис та підтримати проведення позачергового засідання для того, аби зменшити тарифи для населення, повернути пільгові тарифи, прибрати ганебну плату за транспортування газу, мені відповідає: «Почекаємо літа». Хочу, щоб кожен українець знав, що за ці тарифи, за всі ці платіжки та ганебне ставлення до людей відповідають «слуги народу» і Давид Арахамія. Щоб всі і кожен знали про це.

Звертаюся до всіх порядних, чесних депутатів: залишилося зібрати 30 підписів. «Партія «За майбутнє», «Довіра», «Батьківщина», «Європейська солідарність», «Опозиційна платформа – За життя» – представники всіх депутатських фракцій та груп і позафракційні народні депутати поставили свої підписи під пропозицією щодо проведення цього позачергового засідання. Поставте, будь ласка, 30 підписів, і зробимо хоч щось хороше для наших виборців.

Дякую за увагу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, нещодавно ми на всю країну оголосили про чергову величезну реформу – це голосування двома пальцями та двома кнопками. І він, за нашим переконанням, має призвести до покращення законотворчого процесу. Хочу спробувати переконати і вас, і всіх українців, що є законопроекти, за які можна тиснути трьома пальцями, чотирма пальцями, але від цього абсолютно нічого не зміниться.

Друзі, ми з вами законодавці. Почитайте, будь ласка, висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України щодо цього законопроекту. Двадцять сторінок розумного тексту, 50 зауважень, у яких, якщо перекласти на людську мову, зазначається, що це маячня. Жодного практичного сенсу цей законопроект не має, окрім назви, розумієте? Так, дійсно, «енергоефективність». Ми всі за енергоефективність.

Але хочу одразу сказати вам, чому він з'явився, за такою процедурою, такий «сирий» законопроект. Тому що його автори і ті, хто його ініціюють, хочуть відволікти увагу суспільства від головної проблеми, про яку сьогодні зазначає наша лідерка пані Тимошенко і вся фракція, а також інші народні депутати – від тарифної проблеми.

На який ефір не прийдеш, починаєш обговорювати тарифи, грабіжницьку політику НАК «Нафтогаз України», обов'язково з'являються депутати, які кажуть: та ні, не тарифи, давайте енергоефективністю займатися, давайте ми там, в майбутньому, щось утеплимо.

Друзі, так не займаються енергоефективністю. І зараз дуже швидко, як це було 10 років тому, коли працював найбільш ефективний уряд в країні, була Загальнодержавна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009 – 2014 роки, були регіональні програми модернізації теплокомуненерго, Державна інспекція енергетичного нагляду України, і виділено 25 мільярдів на реалізацію цієї програми. Ось у чому вихід.

Дякую, друзі. Ми утримаємося (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Бурмічу Анатолію Петровичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово депутату Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Вельмишановний Руслане Олексійовичу, погоджуюся з попереднім та іншими промовцями стосовно того, що декларативні норми не несуть реальних змін і модернізації енергосистем, будівель тощо.

Дивіться, по суті. Якщо ми будемо між першим та другим читанням його доопрацьовувати, і взагалі, якщо ви хочете прийняти такий закон, то маєте насамперед подати зміни до Податкового, Митного і Бюджетного кодексів. Поясню, чому.

Якщо йдеться про зміни до Податкового кодексу України в частині енергоефективності, і ми на це теж неодноразово звертали увагу, мають бути відповідні податкові пільги та преференції або більш низькі податкові ставки при впровадженні заходів з енергоефективності та енергозбереження. Це перше.

Друге – внесення змін до Митного кодексу України. Це, як правило, введення за пільговим чи нульовим ввізним митом високотехнологічного обладнання, що використовуватиметься під час проведення заходів з модернізації та впровадження інноваційних енергозберігаючих технологій.

І третє, Бюджетний кодекс України. У вас тут є стаття 18, яка визначає діяльність Фонду енергоефективності. Але саме завдяки Бюджетному кодексу і в подальшому – закону про Державний бюджет України, ви зможете фінансувати такі заходи, співфінансувати їх та реалізовувати конкретні проекти з енергоефективності та енергозбереження. Тоді це буде дієвий, комплексний та цілісний закон, коли ви внесете відповідні зміни ще як мінімум до трьох кодексів.

Так само, стаття 15¹ – це стратегія термомодернізації будівель. Всім відомо, що такі речі потрібно робити, але, на нашу думку відсутність ресурсної бази не дасть змоги Україні корінним чином вирішити ці проблеми.

Тому наша фракція утримається під час голосування за цей проект закону. Ну, і пропозиція авторам законопроекту: вносьте зміни до трьох кодексів, тоді, як мінімум, ваш законопроект поїде.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.
Всі бажаючі виступили? Зараз, почекайте.

Шахов Сергій Володимирович, і потім переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шахова.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги, рік тому була проблема, коли шахтарі приходили під стіни парламенту. Сьогодні дружні ряди шахтарів з відбійними молотками думають, сьогодні йти чи завтра, заплатять заробітну плату чи ні. Як вже зазначав мій колега Бондар, сума заборгованості – 1 мільярд 300 мільйонів гривень. Але якщо шахтарі прийдуть з сім'ями, з дітьми, з жінками, ця люстра дійсно впаде, і буде народна люстрація. Люди дійсно цього чекають. Це по-перше.

По-друге, ми говоримо за енергетику. Скажіть, будь ласка, скільки разів можна звертатися? Можливо, слід зібрати круглий стіл, запросити представників Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, РНБО, НКРЕКП та врегулювати питання щодо цін на транзит газу та електроенергії в Луганській і Донецькій областях? Ціна в 10 разів вища, навіть для воюючої...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про енергетичну ефективність» ([№ 4507](#)) за основу. Поки колеги заходять, ще раз нагадую про сенсорну кнопку і процедуру голосування. Будь ласка, не забувайте про це, тому що голос не буде зараховано (*Шум у залі*). Фракція «Голос» вважає інакше.

Готові? Я не чую вас. Готові голосувати? (*Шум у залі*). Спокійніше, будь ласка. А ви не розмовляйте, це корисно. Потім санкції, то така собі історія.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 270.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» щодо діяльності Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації» ([№ 3757](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 221.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра юстиції України Банчук Олександр Анатолійович.

БАНЧУК О.А., *заступник міністра юстиції України*. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується простий законопроект, але він також є важливим, адже приводить положення Закону України «Про Кабінет Міністрів України» у відповідність із нормами Конституції України.

Змінами до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» від 11 вересня 2019 року було вилучено положення про Спеціальну контрольну комісію з питань приватизації. Мотиви цього вилучення були такими: діяльність цієї комісії та її статус не відповідають нормам Конституції України. Одночасно Кабінету Міністрів України було дано доручення привести акти законодавства, зокрема підзаконні та законодавчі акти, у відповідність із цим законом і положеннями Конституції України.

Робота щодо підзаконних актів була проведена, і аналіз усього масиву законодавчих актів та кодексів виявив, що лише в одному законі є згадка про Спеціальну контрольну комісію з питань приватизації – Законі України «Про Кабінет Міністрів України». Тому положення проекту дуже просте: вилучили із Закону України «Про Кабінет Міністрів України» згадки про Спеціальну контрольну комісію з питань приватизації та провели Закон України «Про Кабінет Міністрів України» у відповідність із положеннями Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» і нормами Конституції.

Дякую за увагу, і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Корнієнко Олександр Сергійович.

КОРНІЄНКО О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, доброго дня! Комітет на своєму засіданні 16 вересня 2020 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» щодо

діяльності Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації» в частині діяльності Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації.

Всебічно розглянувши законопроект, комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому. У разі прийняття законопроекту за наслідками розгляду в першому читанні за основу та в цілому – доручити комітету спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити його техніко-юридичне доопрацювання.

Хотів би сказати від себе декілька слів, звернувшись, зокрема, до Міністерства юстиції України. Ми все-таки очікуємо комплексних законопроектів, бо витрачати час Верховної Ради на проекти законів навіть не в одне речення, а три слова... Я розумію, що це важливо, але, думаю, у нас з вами набагато більше потенціалу для того, аби розглядати якісь комплексні зміни до законодавства, враховуючи, що у нас в комітеті є три чи чотири законопроекти, ініційовані Кабінетом Міністрів України і депутатами, про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України».

Тому прохання з цього нам зробити висновки. І зараз законопроект прийняти, вже його не відкладати, бо він півроку вже лежить. Але на майбутнє прохання більш комплексно працювати відповідно до плану законопроектної роботи.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Фріз Ірина Василівна.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Князевич Руслан Петрович.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую за надане слово. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безумовно, ми будемо підтримувати законопроект, який дійсно має виключно технічний характер.

Дуже шкода, що ми, коли вносили зміни до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» та прибрали відповідно до Регламенту Верховної Ради України згадку про Спеціальну контрольну комісію з питань приватизації, ще тоді, на початку каденції (це вже промах, зокрема,

підготовчої депутатської групи), не запропонували комплексні зміни до законодавства, де є згадка про цю комісію.

Тому, безумовно, законопроект треба приймати. Але треба подивитися дещо ширше. Мені здається, що це не єдиний закон, де ця згадка може міститися. Було б добре, якби профільний комітет подивився, чи є взагалі де-небудь згадка про це, зокрема в інших законодавчих актах, що стосуються питань приватизації. Цей законопроект ми підтримаємо.

І справді, цей законопроект лише точково вирівнює ситуацію. Було б добре, якби такого роду речі, які, по суті, є термінологічними, і це стосується не лише комісії, а взагалі внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» чи інших законів, ми робили більш комплексно. Бо, зі всією повагою, але це не предмет окремого законопроекту. Можна було б його навіть на рівні якоїсь правки до будь-якого іншого закону прийняти.

Однак зважаючи на те, що це позиція Кабінету Міністрів України і профільний комітет її підтримує, фракція не має заперечень щодо того, щоб підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мазурашу Георгій Георгійович.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Цей законопроект дійсно має технічний характер, тому, звісно, я його підтримую і пропоную всім це зробити. Але хотів би висловити побажання, щоб ми більше уваги звертали на ефективність управління державним та комунальним майном, а не на приватизацію. Тому що це останнє, що ми маємо робити. Спочатку треба навчитися здійснювати ефективно управління державним та комунальним майном.

Оскільки колеги дозволяють собі іноді використовувати час не за призначенням, не виступаючи за або проти деяких законопроектів, я теж скористаюся такою можливістю. Хочу звернутися до колег, які дозволяють собі некоректні висловлювання. Наприклад, декілька хвилин тому некоректно вигукнув щось на адресу нашого спікера один із присутніх народних депутатів. Будь ласка, не забувайте про депутатську етику і не забувайте, що ви знаходитесь у парламенті – вищому законодавчому органі країни. Не можна такими словами розкидуватися (*Оплески*).

Я розумію, що, можливо, не чути було, тому що не в мікрофон ви говорите там, «в куцах». Говоріть у мікрофон. Беріть слово і говоріть у мікрофон, і відповідайте за свої слова. Пропоную Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України все-таки розглянути це, можливо, на інших записах чути, і за такі речі все-таки вживати заходів.

Також хочу звернутися до деяких колег, які дозволяють під час обговорення законопроектів називати нашого Президента некоректними словами і розповідати, що йому треба геть кудись їхати. Будь ласка, якщо вас не влаштовує те, що відбувається в країні, подивіться в дзеркало і йдіть геть! Тому що нас обрали люди, і не вам вирішувати, коли нам йти геть.

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Кабаченку Володимирі Вікторовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Я бачу. Соболев Сергій Владиславович. Прошу.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, по суті законопроект правильний. Дійсно, ви в Конституції України не знайдете положення про право парламенту на таку діяльність. Але хотів би нагадати, що це черговий законопроект, який фактично обмежує контрольні функції парламенту.

Якщо хтось не знає, хочу назвати ключові речі, які ухвалили контрольні комісії з питань приватизації за попередні роки. Повне розслідування законності приватизації «Чорноморського морського пароплавства». Розслідування і зупинення приватизації газотранспортної мережі – це теж робила Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації, поки уряди і президенти в цих ложах сиділи і спокійно дивилися на це. Хотів би нагадати про останні випадки – це незаконна приватизація Запорізького алюмінієвого комбінату. Саме Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради України з питань приватизації робила висновки, а потім суди скасовували рішення щодо приватизації цього заводу паном Дерипаскою, який поклав цей завод і залишив без роботи тисячі запоріжців. Таких прикладів можна приводити десятки.

Робота пана Філатова, нині мера міста Дніпра, як голови комісії зупинила незаконну приватизацію в десятках міст України. Так, ми нібито не маємо на це права, але чим займається правоохоронна система, чим займаються інші органи контролю, той же Кабінет Міністрів України, Офіс Президента України? Я думаю, треба робити з цього висновки. І якщо такі функції у парламенту забирають, навіть у законний спосіб, кому передаються тепер функції щодо контролю за приватизацію, якщо навіть список заборонених до приватизації підприємств досі не затверджено?

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Парламентсько-президентська республіка, кажете? Гумористи!

Шановні українці! Ця монобільшість, яка сидить у перших рядах, поки мене ганяли по судах і не давали приступити до виконання своїх депутатських повноважень, 11 вересня 2019 року внесла зміни до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» і згодом ліквідувала цю парламентську комісію, яка була малесеньким елементом контролю за тим безладом, який створювала ця урядова комісія, який створювала урядова мафія, а до цього – третя урядова мафія (це проблема не лише нинішньої влади), її звели нанівець.

Сьогодні вони називають це технічним рішенням, яке не дає змоги ставити запитання від імені цієї комісії під час «години запитань до Уряду». Це не технічне рішення! Це останній кілок у вашу спробу, шановні українці, контролювати цю владу. Скасувавши список об'єктів, які не підлягають приватизації, є стратегічними, і пообіцявши вам, шановні українці, внести новий, вони цього так і не зробили. Натомість вони дали право, поки в першому читанні, приватизувати об'єкти оборонки, приватизувати вищі навчальні заклади, і ще невідомо до чого вони дійдуть.

Шановні колеги, давайте надамо цій монобільшості право самій проголосувати за це так зване технічне рішення. Нехай і далі беруть на себе відповідальність за все, що вони роблять в цій країні. А ви, шановні українці, згодом дасте їм гідну оцінку, я в цьому переконаний (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. «Голос» і «Опозиційна платформа – За життя» – два виступи з мотивів. Не виступала «Довіра» ще? Шахов. Ще буде Шахов, і потім переходимо до голосування. Три хвилини, і будемо голосувати.

Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, вельмишановний пане Голово. Хотів би звернути увагу вашу, що ми маємо прийняти його виключно за основу. Тому що пункт 1 законопроекту має бути викладений не просто в редакції: виключити слова «Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації», а, навпаки, виписати, що це буде покладено на профільний підкомітет або комітет, який після ліквідації Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації отримає функції щодо контролю за приватизацією.

Ми нещодавно вже вносили зміни до закону, коли виключали цю норму, і зазначали, що це технічна правка, а потім окремо прописували функції комітету та підкомітету, який займається питаннями приватизації. Тому виключно за основу, виключно таку поправку.

І колеги вже згадували, що уряд не просто так ігнорує всі ці питання, уряд зробив страшну річ: він впродовж півтора року не подає переліку стратегічних об'єктів, які не підлягають приватизації. Той перелік, який на сьогодні запропоновано, там близько п'яти додатків і більш як 500 підприємств. Але на сьогодні цей перелік не затверджено, тому контрольні функції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Шановні українці! Хочу пояснити, який законопроект ми зараз розглядаємо. Ми розглядаємо одне речення, яке треба вилучити із законодавства, тому що у 2019 році було прийнято відповідний закон. Але знаєте, у скільки це вам обходиться, шановні українці?

У рік більш як у 1,5 мільярда гривень обходиться робота Верховної Ради України. І зараз ми 20 хвилин обговорюємо одне речення у законопроекті, який стосується прийнятих у 2019 році змін до закону. Ми не обговорюємо законопроект, який стосується місцевого самоврядування та громад. Ми тижнями переносимо питання старост. Ми не дійшли до питання місцевих державних адміністрацій, щоб прикрутити ручне управління з Офісу Президента. Ми не розглядаємо законопроект Галі Васильченко про 5 відсотків податку та збільшення місцевих бюджетів громад, ми 20 хвилин розглядаємо одне речення.

Шановні колеги, закликаю вас, по-перше, такі питання врегульовувати одразу після прийняття, і це треба було зробити у 2019 році, по-друге, уникати 20-хвилинних обговорень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шахов Сергій Володимирович, і потім переходимо до голосування.

Будь ласка, увімкніть таймер.

ШАХОВ С.В. Депутатська група «Довіра» вимагає від міністерства негайно створити комісію, а також створити тимчасову слідчу комісію в парламенті щодо розслідування всього «прихватованого», що було зруйновано, починаючи там, де встає сонце, зі сходу країни – Луганщини. «Лиссода», «Мехстекло», «Стекольный», Попаснянський вагоноремонтний завод, який сьогодні банкрутують, усі шахти, які були затоплені за часів віце-прем'єр-міністра, який опікувався питаннями енергетики, «вбив» сотні тисяч сімей шахтарів, які поїхали за кордон, як мої батьки. Розслідувати питання щодо всіх цих підприємств, під якими сьогодні навіть земля не рекультивована. І голови військово-цивільної адміністрації навіть не прийняли рішення щодо взяття на облік цих земель та розслідування злочинів, які вчинялися десятки років.

Чому сьогодні забруднюється Сіверський Донець? Скоро ця вода може потрапити до Азовського моря!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця. Комітет рекомендував прийняти законопроект за основу і в цілому. Одна фракція проти, дві. Тоді ставимо лише за основу.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» щодо діяльності Спеціальної контрольної комісії з питань приватизації» ([№ 3757](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування маркування контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» ([№ 3474](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 222.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Романішин Олександр Вікторович.

РОМАНІШИН О.В., заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Шановний голово комітету! Шановні народні депутати України! Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування маркування контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» ([№ 3474](#)) розроблено з метою скасування неактуальної на сьогодні системи маркування контрольними марками копій, що містять фільми, музичні записи, комп'ютерні програми та бази даних на компакт-дисках та інших матеріальних носіях. Передбачається визнати таким, що втратив чинність Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» та виключити положення кодексів щодо адміністративної і кримінальної відповідальності за відсутність контрольних марок.

Слід зазначити, що ані міжнародні асоціації правовласників, ані вітчизняні асоціації, що представляють інтереси музичної індустрії, не підтримують подальше застосування контрольних марок для маркування примірників фонограм у зв'язку із зазначеним зниженням обсягу продукції, що реалізується на оптичних дисках.

Скасування такої системи дасть можливість врахувати їхню думку та стимулюватиме правовласників застосувати більш ефективні сучасні засоби захисту примірників та цифрових копій об'єктів авторських і суміжних прав, поєднувати декілька способів захисту тощо. Це зробить захист непередбачуваним, а його зламування буде фінансово витратним для так званих піратів, що унеможливить підробку зазначених об'єктів.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується заступник голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Михайлюк Галина Олегівна.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! У часи діджиталізації та задекларованого курсу на спрощення умов ведення бізнесу і сприяння легальній торгівлі є доцільним перейти від застарілого та неефективного механізму використання друкованих марок для нанесення на носії програмного забезпечення до більш дієвих механізмів захисту прав правовласників, розповсюджувачів відповідної продукції, а також захисту прав споживачів від недобросовісних продавців піратської продукції.

У світі ІТ час плине швидше. У зв'язку із розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та використанням як джерела розповсюдження об'єктів авторського права та суміжних прав інтернет-провайдерів значно втратило актуальність і саме використання дисків та лазерних систем зчитування як носіїв для розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, відеограм, фонограм, комп'ютерних програм, баз даних. Отже, на сьогодні механізм контрольного маркування втратив своє значення та ефективність.

Водночас, вітчизняні асоціації, що представляють інтереси музичної індустрії, не підтримують подальше застосування контрольних марок. Міжнародний альянс інтелектуальної власності наголошує, що обов'язково систему маркування голографічними наклейками слід скасувати.

Таким чином, Комітет з питань правоохоронної діяльності на своєму засіданні ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України законопроект № 3474 за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Підласій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підласа Роксолана Андріївна.

ПІДЛАСА Р.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Про що ми сьогодні говоримо? Контрольні марки (ви всі добре знаєте) – це всі блискучі наклейки на диски і касети, які в 90-х відрізняли ліцензійні диски від піратських. І ви знаєте, що я є послідовним захисником прав інтелектуальної власності. Але пора визнати, що контрольні марки як спосіб захисту прав – це ілюзія. Існують тіньові схеми, за якими незаконно отримують контрольні марки, зокрема з використанням фіктивних ліцензійних угод. Велика кількість контрольних марок є підробленими. І захисний елемент контролю, власне інститут контрольної марки, незважаючи на досить високий рівень захисту, є недосконалим. Тому порушникам вдається змінювати первісні голографічні позначення і цими елементами маркувати контрафактну продукцію. За таких умов у нас знижується кількість запитів на ці контрольні марки. Якщо у 2011 році було введено 14 мільйонів контрольних марок, то в 2020 – вже менше 1 мільйона. І нам з вами, в тому числі в цьому залі, потрібно зосередитися в першу чергу на захисті прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, адже це головний майданчик для розповсюдження музики, фільмів тощо.

Потрібно окремо сказати про надходження до державного бюджету, бо держаний бюджет не отримує жодної копійки за видачу контрольних марок, оскільки заявник сплачує 17 копійок і Міністерство розвитку економіки ці 17 копійок використовує якраз для того, щоби виготовити контрольну марку, але при цьому використовує адміністративний ресурс, час працівників міністерства. І нам як державі потрібно просто відмовитися від того, що не працює, але пожирає наші ресурси. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. М'ялик Віктор Ничипорович.

М'ЯЛИК В.Н., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 155, Рівненська область, самовисуванець). Прошу передати Полякову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поляков Антон Едуардович.

ПОЛЯКОВ А.Е. Шановні колеги, звісно, це дуже гарний законопроект, але я хочу звернутися до нашого Кабінету Міністрів, до працівників Міністерства розвитку економіки. Більше як півтора року тому ми збиралися на наради ще з міністром Дубілетом молодшим і опрацьовували законопроекти щодо введення QR-кодів на продукцію алкогольну і табачну.

Де ці законопроекти? Де ці QR-коди? Що ви робили півтора року? Чому досі у нас є контрабанда і контрафакт у табачних виробках та у алкогольних виробках? Чому ці законопроекти за півтора року не прийнято? Чому їх поховано одночасно з виходом із Кабміну Дубілета, а ці законопроекти, які, скажімо так, наразі нам і не потрібні, ви вносите? У мене дуже таке важливе до вас запитання. Хоча я розумію, що ви навіть зараз не звертаєте на нас увагу, але ж я сподіваюся, що хоч щось гарне ви будете приносити до Верховної Ради для розгляду.

І передаю окремий привіт засновнику тарифного геноциду Давиду Арахамії.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Цимбалюку Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Насправді, законопроект потрібен, бо час і технології рухаються вперед. Але я хотів би звернути увагу авторів, Кабінету Міністрів на якість підготовки цього законопроекту.

Шановні колеги, коли ви наводите статистику, скільки було видано Міністерством економічного розвитку контрольних марок, і останні дані, які ви наводите, це дані за 2017 рік, коли було видано 1 мільйон 200 тисяч марок, то постає запитання, де 2018, 2019, 2020 роки. Що, мабуть, це ще ваші попередники готували проект цього закону?

Наступне. Ви вказуєте, що законопроект набирає чинності 1 липня 2020 року і вводиться в дію. Є процедура набрання чинності законом, який підписано.

Наступне, на що хочеться звернути увагу. Ви цим законопроектом пропонуєте скасувати обов'язок отримання цих марок і залишаєте право видавцям,

авторам самим визначати, яким чином захищати цю продукцію. Водночас, ви пропонуєте скасувати адміністративну і кримінальну відповідальність за підробку.

Фракція «Батьківщина» підтримує законопроект в першому читанні, а до другого слід попрацювати, щоб цей проект закону справді став якісним. Але треба не забувати, що підробки є, були і, на жаль, будуть, а тому треба щоб держава захищала добросовісних виробників, а інших все-таки треба притягувати до відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Королевській Наталії Юрїївні, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя».

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, прошу передати слово Григорію Мамці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Дякую. Шановні колеги! Цим законопроектом, якщо хтось у залі його читав, пропонується чинні на сьогодні норми статей Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України щодо захисту інтелектуальних прав державою, щодо відповідальності (адміністративної і кримінальної) за їх порушення виключити. І хочу звернути увагу, які саме це порушення.

Пропонується скасувати відповідальність за незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, у тому числі баз даних. На сьогодні кожному депутату чомусь надходять на телефон SMS: купіть ту послугу, зробіть те, якась рекламка. Усі ж звертають увагу, але ніхто не запитує себе, як же потрапляє їхній номер телефону до тих операторів, які рекламують свою послугу. А я вам розповім: ці бази продаються. І на сьогодні, якщо правоохоронні органи, на жаль, не працюють на повну силу для того, щоб встановити факт, задокументувати і притягнути до відповідальності порушників, то ми хочемо піти ще далі – відібрати у держави право забезпечувати гарантії шляхом документування фактів порушення і притягнення до відповідальності, що виписано в Кодексі України про адміністративні правопорушення і в Кримінальному кодексі України. Цей законопроект про це.

Але треба щоб усі розуміли, що якщо ти руйнуєш старе, то заклади новий захист, нову концепцію, нову відповідальність, нові QR-коди, про які тут розкажуть з трибуни, тоді це буде правильно. На сьогодні це недоцільно.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Алексєєв, Арешонков, після цього переходимо до голосування. Клименко, бачу.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Цей законопроект насправді актуальний. На сьогодні система маркування є неефективною, це очевидно. По-перше, час іде, ця технологія маркування вже давно застаріла і не захищає продукт зовсім. Треба щоб виробник сам обирав, яким чином захищати свою продукцію.

По-друге, така система не має економічного сенсу, бо до держбюджету виробник сплачує за кожную марку 17 копійок, собівартість її виготовлення – 62 копійки, а ще за адміністративну послугу платять 1 гривню 17 копійок. Тому цей законопроект фракція «Європейська солідарність» підтримує. І хочу зауважити, що не скасовується відповідальність за порушення авторського права і суміжних прав, яку встановлено статтею 176 Кримінального кодексу України.

Дякую за увагу. «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Арешонкову Володимирі Юрійовичу, група «Довіра».

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! У чому полягає діяльність будь-якого контролюючого органу, органу виконавчої влади або самоврядування? У першу чергу це створення нормальних, цивілізованих, справедливих умов для діяльності всіх громадян, в тому числі суб'єктів господарської, економічної, підприємницької діяльності. Цей законопроект напрацьовано з метою захистити власників інтелектуального продукту, тих, хто займається бізнесом у цій сфері. Ним пропонується створення нормального конкурентного середовища, у якому власники і підприємці будуть захищені від тих, хто у незаконних спосіб,

використовуючи вже сучасні технічні можливості, може надрукувати ці марки. Таким чином, на сьогодні не забезпечується ефективний захист товаровиробників.

Тому ми вважаємо, що цей законопроект, незважаючи на всі його дрібні нюанси, є корисним і його треба підтримувати. Депутатська група «Довіра» буде підтримувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Клименко, «Голос». Після цього переходимо до голосування, колеги.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Ми, безумовно, будемо підтримувати цей законопроект. Марки давно застаріли. Цей механізм абсолютно непрацюючий.

Але хочу звернути увагу на інше. У нас взагалі реформа інтелектуальної власності застрягла десь посередині. І це, на жаль, дуже погано для економіки, оскільки без права власності і захисту інтелектуальної власності ніякого росту економіки не буде.

Хочу також звернути увагу, що Україна є фактично найбільшим у світі піратом, що підтверджується у Спеціальному звіті 301 Торговельного представництва США щодо захисту інтелектуальної власності, здається, за 2019 рік. Ми були і є піратом. Тому це тільки одна частина реформи інтелектуальної власності.

Але зверніть увагу, будь ласка, на порядок денний. Давайте внесемо на розгляд нормальну концептуальну реформу інтелектуальної власності і дамо можливість захистити український продукт.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування маркування контрольними марками примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» ([№ 3474](#)) за основу. Готові голосувати? Ще раз нагадую про сенсорну кнопку. Готові? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Дубина – Слуга українського народу». Голова – Дубінський Олександр Анатолійович.

Арахамія – з процедури.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я пропоную розглянути зараз законопроект [№ 4298](#) щодо внесення змін до Закону «Про місцеві державні адміністрації», бо це важлива частина реформи децентралізації, на яку зараз чекають багато районних рад, які створюються зараз. Пропоную змінити порядок розгляду питань порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є пропозиція зараз перейти до розгляду законопроекту № 4298. Є заперечення?

Тоді ставлю на голосування пропозицію щодо зміни порядку розгляду питань на цьому пленарному засіданні, а саме: перейти до розгляду законопроекту № 4298.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні» (№ 4298).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 234.

Шановні колеги, у вас гарне почуття гумору. Наступного разу просто вимкнемо і все, і не буде працювати. Добре, Юрію Григоровичу? Добре. домовилися.

Шановні колеги, до слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Безгін Віталій Юрійович.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги! Власне,

цей законопроект є черговим законопроектом у сфері децентралізації, реформи територіального устрою і, власне, одним із тих, яким пропонується поступово розпочати процес перетворення таких рудиментів нашого устрою, як районні державні адміністрації, обласні державні адміністрації, на органи префектурного типу. Проектом закону пропонується викласти в новій редакції Закон України «Про місцеві державні адміністрації», а також внести зміни до суміжних законодавчих актів.

Про що ми говоримо, коли кажемо про органи префектурного типу? Адже ми розуміємо, що безпосередньо префектури без змін до Конституції наразі ми ввести не можемо. Втім розраховуємо, що за дорученням Президента якнайшвидше проект змін до Конституції потрапить до сесійної зали.

Ми пропонуємо кілька речей. Насамперед йдеться про те, щоб розмежувати повноваження адміністрацій фактично на три складові. Перша – це, звісно, конституційне повноваження. Це все одно виконавчі органи, і звідси ми піти не можемо. Друга частина – це координація територіальних органів міністерств та центральних органів виконавчої влади. Третя частина – це забезпечення законності та конституційності діяльності органів місцевого самоврядування.

Але є ще кілька ключових речей, які пропонуються в цьому законопроекті. По-перше, ми повертаємо головам райдержадміністрацій та обласних державних адміністрацій статус державних службовців. Ми деполітизуємо державну вертикаль, щоб уникати конфліктів, які наразі існують між представниками державної влади та представниками місцевої влади. Тобто фактично ми вилучаємо ту прикрість, яку було ухвалено ще попереднім скликанням парламенту. Крім цього, ми розуміємо, що коли мова йде про державних службовців, це означає, що потрібно забезпечити прозору процедуру відбору на посади державної служби. Це означає, що треба створити кадровий резерв як майданчик із підготовки відповідних одиниць, щоб вони, дійсно, розвивали інституційну державу і були її гарантом на територіях.

Так само ми розуміємо, що процес законності в жодному разі не має підміняти собою суд і не повинно бути профвтручання в діяльність органів місцевого самоврядування. Тому ми передбачаємо окрему судову процедуру, але голова МДА, наш квазіперфект, жодною мірою не підміняє собою суд.

Крім того, варто зазначити, що 27 листопада 2020 року Центром експертизи доброго врядування Департаменту демократичного врядування Генерального директорату з питань демократії Ради Європи було підготовлено здебільшого позитивний висновок щодо цього законопроекту. Водночас, у ньому наявна низка зауважень, більшість із яких мають технічний характер і які може бути враховано під час доопрацювання та підготовки законопроекту до другого читання.

Отже, розглянувши це питання, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до Закону України

«Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні» (№ 4298) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Дуже прошу колег підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є необхідність обговорити цей законопроект. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Софія Романівна Федина, фракція «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово колезі Руслану Князевичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дуже дякую за слово. Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні колеги! Відверто кажучи, мені дуже шкода, що ми не розглядаємо цей законопроект за повною процедурою, бо він вартує того, щоб його в пух і прах, розклавши на атоми, розбити в цій сесійній залі.

Це не простий законопроект, друзі, це не перехідний законопроект. Це законопроект, яким пропонується викласти в новій редакції Закон «Про місцеві державні адміністрації», внести фундаментальні зміни до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» в частині делегованих повноважень, знову по-новому переписати Закон «Про державну службу» і цілу низку інших законодавчих актів. Мені дуже шкода, що цей законопроект не був предметом розгляду у Комітеті з питань правової політики на відповідність його Конституції України, бо щонайменше два десятки його положень грубо суперечать Конституції України. Почитайте хоча б висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, якщо не довіряєте мені.

Шановні колеги, та не соромлячись навіть цього, автори пишуть про створення системи місцевих адміністрацій префектурного типу відповідно до змін до Конституції, яких навіть не існує. Шановні друзі, та де ж таке бачили, що навіть ще не існує законопроект, а відповідно до нього вже напрацьовуються фундаментальні зміни до системи організації виконавчої влади на місцях.

Більше того, необхідність такого роду змін пояснено тим, що ми укрупнили райони (відповідну постанову було прийнято). Я хотів би, щоб ви не забували, що ця постанова зараз на ревізії в Конституційному Суді, відкрито

провадження і невідомо, яка її доля. І така сама доля чекає і на цей законопроект.

Далі. Фактично ви творите загальний нагляд. Навіть не соромлячись, кажете, що треба відновити ту функцію, яку було забрано в 2016 році в прокуратури, і тому пропонуєте поширити не тільки на акти місцевих адміністрацій, а й на посадових осіб дію відповідних норм такого закону.

Ви робите все для того, щоб фактично зараз неможливо було звільнити голову адміністрації тільки в тому випадку, якщо він не пройшов звіт місцевої ради. Це в якій нормі Конституції таке виписано? Ви надаєте неконституційне право Президенту відхиляти кандидатури, внесені Кабінетом Міністрів, які мали бути призначені безумовно. Це де виписано, в якій конституційній нормі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Руцишину Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

Лозинський. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Фракція «Голос». Шановні колеги, люди на місцях уже просто в шоці. Подивімось, 25 жовтня відбулися вибори, обрано нових представників громад, голів, депутатські корпуси, але тільки після місцевих виборів починається дискусія про старост: якими вони мають бути, які повноваження у них мають бути. Тільки після місцевих виборів ми розглядаємо питання про місцеві державні адміністрації, тільки після місцевих виборів Верховна Рада приймає рішення щодо районного майна: як і коли його передавати. Тим часом на місцях, там, де люди не встигли зорієнтуватися, дуже часто настає колапс.

Шановні колеги, у цьому залі ми розглядаємо все підряд: азартні ігри, казино, законопроекти з одного рядка. Ми витрачаємо гроші платників податків, але питання, яке стосується місцевого самоврядування, стосується десятків, сотень тисяч людей і зрештою кожного українця.

Тому нам потрібно в цьому залі не за скороченими процедурами розглядати точкові законопроекти, а зібратися на декілька днів, аби обговорювати за повною процедурою, комплексно питання щодо того, як має працювати місцеве самоврядування в нашій країні.

Законопроект про внесення змін до Закону «Про місцеві державні адміністрації» треба категорично доопрацьовувати. Під час підготовки до другого читання відбудеться велика дискусія, в тому числі щодо норм, які містять сумнівний з точки зору конституційності характер.

Але цю дискусію відкрити потрібно, бо деполітизація районних адміністрацій, деполітизація обласних адміністрацій, повернення статусу державних службовців і конкурси – це ті принципи, які треба повертати. Ручний режим управління з Офісу Президента, яким часто послуговувалися в районних та обласних державних адміністраціях, має бути припинено, цьому потрібно покласти край.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, такого законопроекту за 30 років парламент ще не розглядав. Чого мовчить правовий комітет? У законопроекті 12 порушень Конституції! Пані Совгиря, ви голова конституційної підкомісії! Чому мовчить правовий комітет? Подивіться на висновки, які подали Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради і всі інші управління: 12 порушень Конституції!

Тепер усім зрозуміло, навіщо місто Львів (я звертаюсь до «Голосу») включили до Львівського району. Тепер рішення Львівської міської ради, рішення Запорізької, Дніпровської, Миколаївської, Одеської і всіх інших міських рад знаєте, хто буде скасовувати? Районні державні адміністрації! Більше того, вони будуть... *(Шум у залі)*. Який суд? Читайте законопроект, який ви підписуєте: суд тільки через 40 діб, і то, якщо буде прийнято рішення відкрити провадження.

Яке ви мали право цей законопроект взагалі вносити на розгляд парламенту? Це законопроект про знищення місцевого самоврядування. Чому мовчать мери міст? Чому мовчать голови обласних державних адміністрацій? Вас повністю зачищають! «Слуги народу» програли місцеві вибори, тепер ви хочете через районні, обласні державні адміністрації повернути собі це право? Хто обирав голів обласних державних адміністрацій? Хто обирав голів районних... *(Шум у залі)*. Чого ви тоді боїтеся, якщо не програли?

Цей законопроект не може бути розглянуто в цій залі. Він напругу суперечить Конституції. Чому правовий комітет не виконав свої безпосередні повноваження? Я вважаю, що законопроект треба зняти з розгляду, направити в профільний комітет, який має надати висновок. Ми за такий проект закону, без сумніву, голосувати не будемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шаповалов Юрій Анатолійович, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

ШАПОВАЛОВ Ю.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 146, Полтавська область, самовисуванець). Прошу передати слово Батенку Тарасу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, ми поділяємо думку про те, що це надзвичайно важливий законопроект, який ми розглядаємо сьогодні в сесійній залі. Сьогодні ми розглядали низку законопроектів, які не є першочерговими,

але цей законопроект першочерговий. Ми вважаємо, що механізм роботи місцевих державних адміністрацій потребує невідкладного вдосконалення і осучаснення в контексті завершення реформи децентралізації в Україні. Але водночас, ми розуміємо, що краще треба було б піти все-таки шляхом внесення змін до Конституції. Однак знаємо і бачимо, що ні сили немає, ні волі немає, ні часу немає, ні голосів немає, щоб зараз вирішувати питання шляхом внесення змін до Конституції.

Ми поділяємо думку про те, що обласні державні адміністрації мають стати органами префектурного типу в тій частині, про яку нам сказав доповідач. І деполітизація, і департизація, яка чекатиме на керівників обласних державних адміністрацій, теж на часі. Досить уже керівникам ОДА і в минулому, і в теперішньому часі керувати партійними організаціями (не має значення, як ця партійна організація називається), давати рознарядки і надалі в ручному режимі відповідно вирішувати всі питання. Я вважаю, що це давно минулий час.

Крім цього, я вважаю прогресивною і водночас ризикованою новелою законопроекту питання конкурсів. Наскільки вони будуть чесними і об'єктивними відповідно до цього законопроекту? Пропонується обмежити до трьох років термін перебування керівників голів місцевих державних адміністрацій на посадах. Це теж питання дискусійне, бо ми розуміємо, що, з одного боку, це правильно, а з іншого боку, якщо термін завершується, ці керівники стануть «парашутистами» в якісь інші обласні державні адміністрації і потраплятимуть у регіони, потреб і особливостей яких вони не знають. А на акліматизацію може піти багато часу. Тому низький управлінський рівень так само дає підстави для того, щоб цей законопроект допрацьовувати.

Ми підтримаємо його тільки в першому читанні з урахуванням поправок, які приведуть у відповідність із Конституцією України цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще є хтось, хто бажає висловитися?

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна, Колтунович і Микиша, бачу. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М. Шановні колеги, сьогодні ми розглядаємо важливий законопроект з пакету децентралізаційних. Його напрацьовували цілий рік. До роботи над документом доєднувалися і органи місцевого самоврядування, і районні державні адміністрації, всі стейкхолдери місцевого самоврядування. Вийшов якісний законопроект. У ньому нарешті чітко розмежовано повноваження між

обласною і районною державною адміністрацією, є регламентація порядку організації діяльності кожної з них. І після прийняття такого закону голова РДА буде координувати органи місцевого самоврядування. Він буде не примушувати робити, а здійснюватиме нагляд. І через суд він буде тільки призупиняти ті акти, які суперечать Конституції (*Шум у залі*). Будь ласка, не перебивайте!

Також нарешті ми будемо мати головою РДА не політичну фігуру, а якісного, гарного державного службовця з кадрового резерву, який уряд зобов'язується сформувати протягом року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Пане Голово, а можна Качному передати слово?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Спочатку треба поставити собі головне запитання: чи відповідає законопроект, який ми хочемо сьогодні прийняти, Конституції України? Ні, не відповідає. І всі, хто сьогодні будуть голосувати зеленою кнопкою, голосують проти Конституції. Це перше питання.

Друге. Подивіться, будь ласка, що під такими добрими гаслами щодо деполітизації роботи голів адміністрацій ми сьогодні робимо головне – ми взагалі нівелюємо місцеве самоврядування. Кожен префект, так званий голова адміністрації, буде призначений не місцевими людьми, не народом, який проживає на цих територіях, а це буде так званий «десантник», якого призначить Кабінет Міністрів чи Банкова, і він матиме право відмінити і припинити рішення всякої територіальної громади, яку він там нібито очолить на сьогодні. І потім тільки після того, як питання буде розглянуто в суді, буде прийнято рішення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микиша Дмитро Сергійович, після цього переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до зали.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Я хотів би звернутися до всіх начебто поборників Конституції. Ви хоча б читали, як там написано, а не як вам хочеться? Нагадаю, що в Конституції вписано, що місцеві державні адміністрації мають право здійснювати нагляд за місцевим самоврядуванням у частині

делегованих і власних повноважень. Цим законопроектом пропонується виключно виписати механізм цього нагляду. Це перше.

І друге. Теза про те, що ми зараз щось політизуємо. Навпаки, ми вперше в Україні пропонуємо прийняти норму, відповідно до якої голова місцевої державної адміністрації на субрегіональному рівні, на рівні районів, буде державним службовцем, якого буде призначено не за політичними мотивами, а відповідно до Закону «Про державну службу».

Тому уважніше читайте і не маніпулюйте, будь ласка, бо цей законопроект правильний, необхідний, нагальний і його потрібно приймати. Прошу всіх колег підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Займіть свої місця, будь ласка. Готові?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві державні адміністрації» та деяких інших законодавчих актів України щодо реформування територіальної організації виконавчої влади в Україні» ([№ 4298](#)) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень під час підготовки до другого читання згідно зі статтею 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» ([№ 4376](#)). Альтернативний законопроект – [№ 4376-1](#).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 224.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра інфраструктури Живицький Дмитро Олексійович.

ЖИВИЦЬКИЙ Д.О., заступник міністра інфраструктури України. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Вам до розгляду запропоновано проект Закону «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» ([№ 4376](#)), внесений Кабінетом Міністрів України.

З метою приведення порядку організації пасажирських перевезень автомобільним транспортом органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування у відповідність із новим адміністративно-територіальним устроєм законопроектом передбачається передача повноважень щодо організації пасажирських автомобільних перевезень від районних державних адміністрацій до обласних державних адміністрацій або виконавчих комітетів місцевих рад територіальних громад.

У проекті шляхом внесення зміни до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» пропонується встановити, що забезпечення організації пасажирських перевезень покладається:

на міжнародних автобусних маршрутах загального користування, а також на автобусних маршрутах загального користування, що виходять за межі територій області (міжобласні маршрути), – на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту;

на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Автономної Республіки Крим чи області, а також на автобусних маршрутах загального користування, що виходять за межі території територіальної громади (внутрішньообласні маршрути), – на Раду міністрів Автономної Республіки Крим чи обласні державні адміністрації;

на автобусних маршрутах загального користування, що проходять у межах території однієї територіальної громади (міські та/або приміські маршрути), – на виконавчий комітет місцевої ради територіальної громади;

на автобусному маршруті загального користування прямого сполучення місто Київ – Міжнародний аеропорт «Бориспіль» – на Київську міську державну адміністрацію.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Негулевський Ігор Петрович.

НЕГУЛЕВСЬКИЙ І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 130, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! Комітет з питань транспорту та інфраструктури на своєму засіданні 17 лютого розглянув проект Закону «Про внесення зміни до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» (№ 4376), внесений Кабінетом Міністрів та альтернативний проект Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо організації пасажирських перевезень» (№ 4376-1), внесений народними депутатами Горенюком та іншими.

Законопроекти розроблено з метою приведення порядку організації пасажирських перевезень автомобільним транспортом органами виконавчої влади та

органами місцевого самоврядування у відповідність із новим адміністративно-територіальним устроєм.

Слід зазначити, що запропонований законопроектми розподіл повноважень між органами влади є аналогічним. Міністерство інфраструктури, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерство розвитку громад та територій не мають зауважень до законопроектів.

Міністерство юстиції підтримує законопроект № 4376 у запропонованій редакції, а щодо проекту № 4376-1 висловлює зауваження.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради вважає більш вдалим формулювання альтернативного законопроекту № 4376-1.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу повідомляє, що проекти не суперечать міжнародно-правовим зобов'язанням України.

Комітет з питань бюджету надав висновок, у якому сказано, що законопроекти мають опосередкований вплив на показники державного бюджету.

За результатами опрацювання Комітет з питань транспорту та інфраструктури ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України № 4376-1 прийняти за основу та в цілому, а проект № 4376 – відхилити.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Вибачте, народний депутат України Горенюк Олександр Олександрович.

ГОРЕНЮК О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 136, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», центр Одещини. Вітаю, шановні колеги! Зараз ми розглядаємо законопроект, який має забезпечити якісну роботу громадського транспорту саме в контексті реформи децентралізації. Нагадую, що з липня минулого року змінено адміністративно-територіальний устрій України. У зв'язку з цим українське законодавство потребує внесення змін до низки нормативно-правових актів. Однією зі сфер, що потребує таких змін, є саме сфера організації пасажирських перевезень. Тому було напрацьовано точковий, технічний, але дуже важливий законопроект, мета якого не допустити виникнення правової колізії у період після утворення нових органів місцевого самоврядування.

Як було зазначено, Міністерство інфраструктури України так само зареєструвало законопроект, що має на меті внесення зміни до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт». Але варто зазначити, що у законопроекті, запропонованому Кабінетом Міністрів, є суттєві недоліки. До прикладу, в тексті законопроекту Кабміну поняття «об'єднані територіальні громади (ОТГ)» вжито у всіх випадках, коли йдеться про нові територіальні громади. Хоча відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»

поняття ОТГ охоплює тільки ті громади, які добровільно об'єдналися, а громади, утворені рішенням Кабміну, не є об'єднаними в розумінні чинного законодавства. Наразі всі теперішні громади де-юре утворено рішенням Кабінету Міністрів, вони не є результатом добровільного об'єднання.

Є велика невідповідність термінології у законопроекті Мінінфраструктури. Натомість наш законопроект, який є альтернативним, у якому чітко виписано термінологію в контексті децентралізації, отримав підтримку профільного комітету та має позитивний висновок ГНЕУ. Колеги, я прошу підтримати наш законопроект та прийняти його в першому читанні за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сідайте, будь ласка, Олександр Олександровичу. До слова запрошується Фролов Павло Валерійович. Немає? Приходько Борис Вікторович.

ПРИХОДЬКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 210, Чернігівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Савчук Оксані, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Савчук Оксана Василівна.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Шановні колеги! Я дуже прошу всіх підтримати саме альтернативний законопроект № 4376-1, який підтримано комітетом. Ви знаєте, що після реформи децентралізації нам потрібно впорядкувати низку нормативів, що стосуються автомобільних перевезень. І взагалі, ми повинні зараз звернути особливу увагу на все те, що у нас відбувається в країні з конкурсами на перевезення. Різні бандитські розборки за те, хто має їздити і хто має возити пасажирів, велика кількість необлікованої готівки, неперехід на електронний квиток – це все ті виклики, які на сьогодні постали перед місцевим самоврядуванням і перед новообраними керівниками державних адміністрацій на місцях.

Громадський транспорт і пасажирські перевезення мають перетворитися нарешті на якісну послугу, яку повинні надавати населенню, за яку ми фактично платимо за досить високими тарифами. Водночас, транспорт має бути і безпечним, адже дуже часто наші громадяни абсолютно не застраховані від потенційних ризиків, який несе той транспорт, у якому вони їздять. Необхідно забезпечити чистоту і контроль якості транспорту, яким ми перевозимо наших мешканців по всій країні.

Тому нам потрібно розпочати цей процес, внести зміни і посилити контроль над перевізниками, а саме в частині якості надання послуг, дотримання всіх санітарних норм під час перевезення, а також щодо переходу на електронні

квитки і прозорості конкурсів. Після того всі відчують, що нарешті пасажирський транспорт – це якісна послуга, а не просто послуга з перевезення пасажирів за будь-яку ціну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Прошу передати слово шановному народному депутату Качному Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Качний Олександр Сталіноленович.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, дійсно, це питання потребує врегулювання. Але ні в першому законопроекті, ні в другому ми не бачимо головних питань, а саме стосовно того, як буде легалізовано тих перевізників, яких будуть обирати. У першу чергу треба виписати критерії, за якими буде відібрано так званих «білих» перевізників. Чи є у них свій автотранспорт, чи є у них свої автобази? Тобто це ті критерії, за якими вони мають відрізнитися від тих, у кого є можливість просто брати в оренду якісь ненові автобуси і потім надавати неякісні послуги.

Наступне. Ви сказали, що перевезення за маршрутом місто Київ – Міжнародний аеропорт «Бориспіль» покладається на Київську міську державну адміністрацію, хоча Бориспіль знаходиться в Київській області. Скажіть, будь ласка, чому не віддають 50 на 50 маршрути за такими напрямками? Тобто взагалі незрозуміло, за якими критеріями буде визначатися, хто буде перевізником. Якщо запропоновано, що деякі питання перевезень передаються центральному органу виконавчої влади, то ми знову забираємо в місцевої влади, місцевого самоврядування можливість визначатися, як і хто надаватиме цю якісну послугу для місцевого населення. Тому ці законопроекти, я вважаю, потребують серйозного доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Клименко Юлія Леонідівна. Бачу, Бондарєв. Хто ще? Потім Батенко. І після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Клименко.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Фракція «Голос». Ми будемо підтримувати альтернативний законопроект № 4376-1, оскільки вважаємо, що він більш правильно редакційно виписаний і прийняття такого закону дасть можливість запрацювати пасажирським маршрутам і перевезенням вже одразу, а також розв'язати проблему, пов'язану із тим, що було змінено територіальний устрій, адміністративні одиниці, але фактично абсолютно забули змінити процеси, які є на сьогодні в ОТГ в районах і в областях. Тобто адмiнустрій змінили, а все інше залишилося, як було. І це стосується не тільки перевезень, це також стосується

лікарень, судів і багатьох інших питань, які не було враховано під час проведення адміністративно-територіальної реформи.

Тому ми підтримаємо законопроект № 4376-1. Але також просимо колег звернути увагу, що зареєстровано більш глибокий, як так сказала б, законопроект, у якому йдеться про пасажирські громадські перевезення, про що мій колега щойно казав, яким пропонується вирішення багатьох нагальних питань, для того щоб мати якісні і безпечні пасажирські перевезення.

Тому, колеги, давайте після цього законопроекту все-таки почнемо розглядати більш серйозну реформу пасажирських громадських перевезень. Бо на даний момент це перетворилося в якийсь, як б сказала, великий бандитсько-готівковий ринок, незаконний оборот якого оцінюється приблизно в 40 мільярдів гривень. Тому, колеги, давайте будемо рухатися далі, а цей законопроект № 4376-1 ми підтримаємо за основу і можемо підтримати навіть в цілому з технічними правками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондарєв Костянтин Анатолійович.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні друзі! Сьогодні медична реформа добиває медицину, освітня – освіту, земельна – аграріїв, а територіальна реформа нарешті робить так, щоб добити всіх. На сьогодні із села не можна приїхати до райцентру, бо спочатку треба визначитися, що ж таке райцентр. На сьогодні одних адміністрацій вже начебто немає, а інші поки що не створено. Хто повинен визначатися з маршрутами? Згадайте Бровари, у нас таке розпочнеться скрізь. Сьогодні треба все-таки щось робити і проводити ці реформи.

Законопроектом, який внесено для розгляду сьогодні, пропонується зробити хоча б крок, щоб щось виправити. Я пропоную все-таки голосувати за альтернативний, бо його чіткіше виписано. Наша фракція буде підтримувати альтернативний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович. Після цього голосуємо. Запросіть народних депутатів до зали.

БАТЕНКО Т.І. Шановні колеги, законопроектом № 4376, насправді, глобально мало що пропонується змінити в системі автомобільного транспорту України. Тим більше, наскільки я пам'ятаю, вчора нам пропонувалося взагалі зняти його з розгляду і відправити на доопрацювання. У ньому немає ніяких

пропозицій, щоб навести лад в катавасії з конкурсами на перевезення і самими перевезеннями.

Тим не менше, я вважаю, що є гарний законопроект № 4376-1, співавторами якого є наші колеги і про який казали раніше. Наша депутатська група пропонує прийняти його за основу і в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, готові голосувати? Комітет рекомендує прийняти за основу і в цілому. Є заперечення? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» щодо організації пасажирських перевезень» ([№ 4376-1](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, є пропозиція скоротити строки підготовки законопроекту до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію згідно із частиною другою статті 116 Регламенту Верховної Ради України про скорочення наполовину строків подачі поправок і пропозицій та підготовки до другого читання законопроекту № 4376-1.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо усунення суперечностей та уточнення визначення лізингової (орендної) операції» ([№ 3601](#)).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

До слова запрошується голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Рєпіна Елла Анатоліївна. Надайте 4 хвилини – від авторів і від комітету.

РЄПІНА Е.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Законопроектом № 3601 пропонується усунути суперечності та уточнити визначення щодо лізингової (орендної)

операції. Запропоновано виключити фізичних осіб як таких, що можуть надавати послуги з фінансового лізингу, тому що господарська операція може здійснюватися тільки юридичною особою відповідно до Господарського кодексу України.

Також пропонується додати до права користування майном, яке передається у лізинг, ще й право володіння, тому що майно фактично передається лізингоодержувачу, а володільцем чужого майна є особа, яка фактично тримає його у себе згідно із частиною першою статті 397 Цивільного кодексу України.

Також термін «основні фонди» пропонуємо замінити терміном «основні засоби».

За результатами розгляду на комітеті 15.10.2020 року комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо усунення суперечностей та уточнення визначення лізингової (орендної) операції» (№ 3601) від 05.06.20 року.

Прошу прийняти законопроект за основу. Дуже дякую. Підтримайте його, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Цей законопроект «Європейська солідарність» буде підтримувати.

Перше. Законопроект спрямований на усунення окремих суперечностей, про які сказала доповідачка, в Податковому кодексі.

Друге важливе питання. Проектом пропонується уточнити зміст понять «лізингова (орендна) операція», «оперативний лізинг (оренда)» «фінансовий лізинг (оренда)», встановивши, що такі операції може здійснювати лише юридична особа, а не фізична чи юридична особа.

Четверте. Слід зазначити, що поняття «лізингова (орендна) операція» стосується не тільки оперативного і фінансового лізингу (оренди), як у законопроекті, але і зворотного лізингу (оренди), оренди житлових приміщень, оренди житла з викупом. Тому заборона здійснювати такі операції фізичним особам є фактично суттєвим звуженням прав громадян, що є неприпустимим.

Ми, відповідно, підтримаємо цей законопроект, а між першим і другим читанням треба врахувати і рекомендації ГНЕУ, і ті зауваження, на яких я наголосив у виступі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Урбанський Анатолій Ігорович.

УРБАНСЬКИЙ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 143, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово Лубінцю Дмитру Валерійовичу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє» буде утримуватися під час голосування за цей законопроект. Ми пояснимо свою позицію тим, що недоліки проекту є занадто серйозними, їх неможливо усунути під час підготовки до другого читання.

Я прошу всіх колег, уважно прочитайте висновок ГНЕУ, там серйозні зауваження. Головне, що, по-перше, такі зміни може бути внесено лише щодо визначення фінансового лізингу. Аналогічні норми містяться і в тексті проекту Закону України «Про фінансовий лізинг», який було вже прийнято Верховною Радою України і направлено на підпис Президенту. Натомість щодо інших видів лізингу, такої заборони не встановлено, тобто ми вбачаємо у цьому суперечність.

Наприклад, відповідно до Цивільного кодексу України лізингодавцем за договором лізингу може бути і фізична, і юридична особа. Натомість у цьому законопроекті чітко виписано, що таку господарську операцію щодо лізингу може здійснювати лише юридична особа. Тобто навіщо ми приймаємо два закони, які стосуються однієї господарської діяльності, які одне одному суперечать?

Натомість звертаю увагу всіх народних депутатів, що перед цим ми прийняли закон, який, як я вже сказав, направлено на підпис Президенту, а прийняття цього проекту закону буде йому суперечити. Наприклад, за договором оренди житла з правом викупу відповідно до Цивільного кодексу лізингодавець за договором лізингу може бути, як я і казав, і юридичною, і фізичною особою. Тому такі суперечності неможливо виправити під час підготовки до другого читання. Ми це розуміємо, ми закони читаємо. Тому депутатська група «Партія «За майбутнє», розуміючи ці суперечності, не буде голосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько Борис Вікторович.

ПРИХОДЬКО Б.В. Шановна президіє! Шановні колеги! Цим законопроектом пропонується уточнити в Податковому кодексі визначення понять: «лізингова (орендна) операція», «оперативний лізинг (оренда)», передбачивши, що такі операції може здійснювати лише юридична особа, а не фізична. Отже, фактично пропонується з визначення поняття «лізингова (орендна) операція» виключити фізичних осіб як лізингодавців. У такий спосіб пропонується усунути наявні суперечності в Податковому кодексі України.

У результаті прийняття цього законопроекту, згідно із змінами, які пропонується внести до Податкового кодексу України, фізичних осіб буде виключено із числа лізингодавців. Відповідно, надання майна в оперативний або фінансовий лізинг стане правом виключно юридичних осіб. У цій частині законопроект повністю підтримується.

Проте водночас необхідно розуміти, що в зазначеному пункті 14 статті 14 Податкового кодексу України, до якого вносяться зміни, поєднано поняття «лізинг» і «оренда». Поняття «лізингова (орендна) операція» в тексті ПКУ має узагальнюючий характер та стосується не тільки оперативного та фінансового лізингу (оренди), але й оренди житлових приміщень, оренди житла з викупом.

На нашу думку, задля уникнення зазначеної законодавчої колізії доцільним є розділення у статті 14 Податкового кодексу України визначення понять «лізинг» та «оренда», тим більше, що ці операції мають різний економічний зміст та договори щодо них мають також відмінності. Це можна буде зробити в процесі доопрацювання законопроекту до другого читання.

З огляду на це депутатська група «Довіра» буде підтримувати прийняття законопроекту за основу з обов'язковим урахуванням цієї пропозиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Прошу передати слово Шуфричу Нестору Івановичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Безумовно, тема лізингу перспективна, це суттєва підмога під час розвитку підприємництва. Можливо, це десь і допомогло б розвитку окремих напрямів національної економіки.

Але ми про це говорили, коли приймали закон (проект [№ 1111](#)). Ось тоді, вибачте, ми все і прогавили, як то кажуть. Тому зараз що б ми не робили, треба виправляти той закон, треба його фактично анулювати і приймати головний, базовий закон про лізинг.

Але, ви знаєте, в контексті лізингу я хочу зараз відповісти на запитання багатьох своїх колег, в тому числі тих, які сперечалися зі мною в студії. Усі ставлять запитання: а звідки у каналу «Перший Незалежний» обладнання, на якому вони працюють? Взяли у лізинг або в оренду!

Тому я хочу зараз привернути увагу всіх до такого питання. Місяць тому нас зробили терористами. Ось так, назначили терористом місяць тому, тепер я і мої товариші ходимо з цим почесним званням. Ким ми будемо надалі – зрадниками, «изменниками», «коллаборационістами»? Вибачте мене. А ви доведіть хоч щось одне в суді.

Тому, шановні друзі, закінчуйте цю вакханалію із санкціями. А те, що відбулося з «Першим Незалежним», так у цьому разі навіть уже до санкцій не

дійшли, не прикрилися цим фіговим листочком, незаконно конституційним. Просто зразу на підставі листа СБУ вирубили мовлення.

І я хочу висловити слова подяки шановному Голові, шановним лідерам фракцій, заступникам Голови за те, що сьогодні було прийнято рішення запросити для пояснення, що відбулося з «Першим Незалежним», голову СБУ на зустріч з лідерами фракцій і груп.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Закон не про лізинг...

Шановні колеги, можемо голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо усунення суперечностей та уточнення визначення лізингової (орендної) операції» ([№ 3601](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» ([№ 4335](#)). Альтернативний законопроект – [№ 4335-1](#).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 198.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Фріс Ігор Павлович.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). «Слуга народу», Прикарпаття. Добрий день, шановні народні депутати! Знаєте, у мене до вас зараз, в принципі, є одне запитання. Послухайте трошечки. Хто з вас володіє зброєю? Хоча я думаю, що більшість людей у залі володіє зброєю. На це, звісно, можна не відповідати.

Половина з нас мають зброю: гладкоствольну чи нарізну, мисливську чи спортивну, карабін або травматичний пристрій.

А тепер скажіть, чому в нашій державі упродовж 30 років немає закону про зброю, а ми маємо зброю? Не дивно, що зброя на сьогодні поза законом, коли за неї садять в тюрму? Це не дивно? Тоді як власників зброї у нашій державі на сьогодні налічується 800 тисяч, закону про зброю і надалі немає. І впродовж 30 років нам кажуть, що наша держава не готова, наше суспільство

не готове і ми не можемо бути серед тих країн, де питання щодо обігу зброї вже давним-давно врегульовано.

Напевно, коли заходить мова про закон про зброю, одразу всі думають не про обіг зброї, а виключно про носіння і виключно про короткоствольну зброю, хоча є безліч інших пристроїв для зброї. Скажіть, будь ласка, в кого зараз у цьому залі є зброя? Ні в кого? От дивно, а чому? Усі ж думають, що можна просто так носити зброю зараз у цьому залі. І дозвіл на зброю, до речі, дозволяє так само носіння. У нашому законопроекті пропонується дозволити багато чого, але головне – це не носіння зброї, а це обіг зброї.

Друзі, наша держава і суспільство давним-давно готові до такого закону. Ви знаєте, я не готовий сказати, що буде достатньо голосів. Я прошу його підтримати. Є безліч фейків, які ми протягом тривалого часу намагалися розвіяти. Прошу вас підтримати цей законопроект, він зараз на часі.

Дякую вам.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається автору альтернативного законопроекту, народному депутату України. Андрій Андрійович Шараськін. Будь ласка.

ШАРАСЬКІН А.А., член комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дай, Боже, здоров'я! Передусім хочу звернутися до громадян нашої держави, до обранців цих громадян і наголосити на чому. Дуже правильні слова були про те, що нам потрібен закон про обіг зброї. Це правда. Далі. Усе, що шириться в засобах масової інформації, ті емоційні маніпуляції – це неправда. Головне питання, яке є на сьогодні, це питання, за кого ми вважаємо своїх співгромадян. І це питання сьогодні розглядається.

Є основний проект закону, який я закликаю не підтримувати або принаймні утриматися від голосування за нього, і це стосується всіх його позицій. Ним пропонується узаконення та легалізація існуючої системи, яку створено Міністерством внутрішніх справ, – протиприродної монополії на всьому ринку зброї, у сфері обігу та використання зброї, що створює умови для зловживань. Це перша позиція.

Друга позиція. Я закликаю народних обранців підтримати альтернативний проект закону, яким пропонується (ми мусимо це зробити) врегулювати обіг зброї. Але ми мусимо скасувати монополію МВС, мусимо розділити реєстри, мусимо зробити так, аби МВС нарешті виконувало свою головну функцію – контролюючу і превентивну. Я хочу сказати, що головною позицією є, звісно ж, право громадянина на захист свого життя і здоров'я, в тому числі і зі зброєю

в руках. І саме таку позицію я закликаю підтримати всіх народних обранців. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається голові підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності народному депутату Олександру Анатолійовичу Дануці. Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, колеги. Стосовно цих двох законопроектів – основного і альтернативного. Комітет з питань правоохоронної діяльності розглянув на своєму засіданні проект Закону «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» (№ 4335). Зокрема, основним законопроектом пропонується визначити відповідні терміни і поняття: категорії цивільної зброї А, В, С, D, Е залежно від технічних характеристик; види зброї, заборонені до цивільного обігу; умови, за яких фізичні та юридичні особи мають право набувати у власність зброю, що перебуває у цивільному обігу та бойові припаси до неї.

Також законопроектом передбачено створення та ведення Єдиного державного реєстру цивільної зброї, держателем якого є Міністерство внутрішніх справ. І цим основний законопроект відрізняється від альтернативного, бо альтернативним пропонується держателем реєстру визначити Мін'юст, який, наголошую, офіційним листом відмовився від цього. Крім того, передбачено видачу першого Посвідчення власника зброї строком на три роки, а кожного наступного (продовження) – на 5 років за місцем реєстрації особи або постійного проживання (перебування) у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку. Пропонується врегулювати питання спадкування цивільної і вогнепальної зброї та бойових припасів до неї, зберігання цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів.

Загалом комітет просить підтримати законопроект № 4335 в першому читанні за основу, а законопроект № 4335-1 – відхилити. Позитивні висновки, із зауваженнями, звичайно, головним чином є лише до основного законопроекту, а до законопроекту альтернативного фактично надано негативні висновки усіма відповідними структурами.

Але я хотів би сказати від себе. Друзі, це законопроект не про короткострільний карабін, це законопроект про повагу та гідність, про повагу до громадян України...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Прошу передати слово Олександрі Устіновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Устінова Олександра Юріївна.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні це історичний момент, бо законопроект про легалізацію фактично зброї в Україні, мені здається, вперше дійшов до того, що про нього взагалі говорять і розглядають у Верховній Раді. Я хочу погодитися зі своїми колегами, які перед цим презентували основний і альтернативний законопроекти, і з колегою із комітету в тому, що це фактично законопроекти про те, щоб сказати правду людям, що у нас є зброя в країні, але наразі у нас це зброя для обраних, тому що будь-який громадянин не може купити собі зброю. Проте зброю отримують кримінальні авторитети з рук міністра внутрішніх справ як нагородну зброю, отримують народні депутати, отримують «владсть имущие». А звичайна людина не може піти і купити зброю, щоб себе захистити.

Але якщо ви почитаєте два законопроекти, то побачите, що в них є одна ключова різниця, точніше, дві. Основним законопроектом фактично пропонується легалізувати те, що на сьогодні є на рівні підзаконних актів, коли і надалі увесь ринок зброї буде контролюватися виключно Міністерством внутрішніх справ, яке на сьогодні роздає зброю криміналітету як нагородну. Подивіться розслідування журналістів про те, хто у нас в країні отримує цю зброю.

Тому фракція «Голос» не буде підтримувати цей законопроект. Адже якщо і надалі в руках лише одного відомства буде зосереджено повноваження щодо дозволів, реєстри і фактично все навчання, яке на сьогодні є, то це ненормально, це призведе до зловживань.

У альтернативному законопроекті пропонується все-таки визначити, щоб держателем реєстру було Міністерство юстиції, водночас, розмежувати тих, хто буде нести відповідальність, хто буде мати доступ до реєстру і хто буде видавати дозволи, що дасть можливість зменшити корупційні ризики, а це дуже важливо. Я розумію, що обидва законопроекти потребують доопрацювання, бо вони містять деякі питання, які потрібно узгоджувати. Але, ще раз кажу, фракція «Голос» не буде підтримувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Я собі дозволю один ліричний відступ. Після голосування сьогодні в сесійній залі питання про розширення повноважень голів РДА один із міських голів Львівщини подзвонив мені і сказав: а тепер роздайте людям зброю.

По суті. Шановні колеги, я звертаюся насамперед до вельмишановних колег із монобільшості: а згадаймо, як обіцяли народу України, що стосовно

найважливіших питань будуть радитися з народом. Земля, гральний бізнес, ще деякі речі. А сьогодні це чутливе питання. Бо справді, якщо запитати в народі, то побачимо, що більше 70 відсотків проти цього.

Я поділив би це питання на дві частини. Перше. Чи готове українське суспільство до того, щоб сусід мав короткоствольну нарізну вогнепальну зброю?

І друге. Чи готова держава на сьогодні в період економічної кризи, в період пандемії захистити громадянина і гарантувати право на належне зберігання зброї, гарантувати контроль за тією зброєю, надати гарантії щодо її носіння, возіння тощо?

Насправді, нині за підрахунками системи МВС, яка, я погоджуюся із колегами, є недосконалою, є 1 мільйон 300 тисяч власників вогнепальної, в тому числі нарізної мисливської зброї.

А що таке пристрій для відстрілу гумових куль? Це не пристрій – це пістолет, це травматична зброя. Скільки тих, хто на сьогодні має право нею володіти? Чисельні категорії громадян...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Прошу передати слово народному депутату Гузю Ігорю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гузь Ігор Володимирович.

ГУЗЬ І.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець).* Виборчий округ № 19, Волинь, депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні друзі! Зараз ми будемо приймати рішення, як на мене, щодо двох надзвичайно важливих законопроектів. Це питання насправді дуже важливе для українців. І слава Богу, що ми на 30-й річниці незалежності до нього дійшли.

Я вважаю, що питання порушено правильно. Власне, обіг зброї треба унормувати. Я особисто буду підтримувати два законопроекти – і законопроект Шараськіна, і законопроект Фріса. Але я хочу висловити свою позицію і позицію мільйонів українців: треба надати право кожному українцю захистити себе. Крапка. Сьогодні говорять про те, що у нас легально 1 мільйон 300 тисяч одиниць зброї. А скільки нелегальної? Стільки само.

Нині коли до вас у дім лізе гвалтівник, грабіжник, злочинець, який хоче вбити вас, ви не маєте права себе легально захистити. І цей злочинець вас згвалтує, пограбує, уб'є.

Українець повинен мати право захистити себе – це головний аргумент. Зрозуміло, що люди налякані, але люди мають зрозуміти, що сьогодні вночі

когось уб'є грабіжник і гвалтівник, бо у використанні є 1 мільйон 300 тисяч легальної і стільки само нелегальної зброї.

Ми, парламент, рано чи пізно маємо прийняти рішення, яким надамо право українцю (зі всіма обмеженнями і таке інше) захистити себе, свою родину, своїх друзів, знайомих і своє життя.

Тому легалізації вогнепальної зброї – так. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Забродський Михайло Віталійович.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні друзі! Тут багато говориться про самозахист, про право людей. Так ось, хочу пояснити, що цей законопроект трохи не про те. І нічого спільного з однією стороною тої агітки, яка зараз роздана в залі, як і з іншою стороною, таке право не має.

По-перше, цим законопроектом не пропонується вирішення головного питання, а саме дозволу на носіння зброї. Носіння зброї залишається забороненим. Тут, як то кажуть, коментарів немає.

По-друге, на такому законі і на тому, що ним пропонується, матимуть змогу заробити всі: виробники сейфів, виробники карток, виробники охоронних сигналізацій і решта, решта, решта структур. І це видно неозброєним оком.

По-третє, мене як військового розчулює те, що законотворці не забули внести зміни до статті 33 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України. Ми тут говорили про непідконтрольну роздачу зброї. Так ось, цією зміною міністру оборони дозволено роздавати нагородну зброю ні за що, без вказівки.

Окреме питання спеціального обліку. Я не можу зрозуміти, з чого така повага до МВС і така монополія на спеціальний облік зброї, наприклад, Збройних Сил. Давайте, як приклад, для того щоб був баланс у державі, поставимо на спеціальний облік у Міністерстві оборони, наприклад, усі транспортні засоби МВС, як варіант, а заодно і поставимо на військовий облік усіх поліціантів.

Справа в тому, що мова йде не про зброю і не про захист, а саме про легалізацію сумнівних «разрешительных» схем, які зараз діють в МВС. І події останніх днів чітко ілюструють, м'яко кажучи, неприємності, які зараз там відбуваються.

І останнє – це застосування. Якщо ви думаєте, що коли лізуть у вашу хату, ви можете застосувати зброю, ви помиляєтеся. Законопроектом чітко визначено: самооборона і ніяк не захист майна. Натомість в «Перехідних положеннях», які мало хто читає, чітко зазначено, що тепер охоронець в супермаркеті, який буде озброєний цивільною зброєю, зможе застосувати її проти вас, якщо, на його думку, ви вчиняєте порушення. Розумієте? Людина, яка два тижні навчалася на курсах, буде тепер визначати, вчиняєте ви порушення чи ні.

Тому законопроект вважаємо неприйнятним, неприпустимим і викривленим. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бужанський Максим Аркадійович.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Шановні колеги, чи потрібен країні закон про обіг зброї? Так, потрібен, дійсно. Але цей законопроект не про обіг зброї, це законопроект про продаж короткоствольної вогнепальної зброї, тільки про продаж. Це єдина річ, єдина мета, котру він переслідує.

Вам брешуть в очі, коли кажуть, що українці, наші громадяни, не можуть захищати власне житло. Можуть, є дозволена довгоствольна зброя. А якщо ми приймемо цей законопроект, то ми градус кожного дрібного побутового конфлікту піднімемо до рівня вогнепального. Будуть мертві. Жінка, котра веде діточок із садка, батько молодий, котрий іде додому до своїх дітей, стануть випадковими жертвами побутового конфлікту біля якогось магазину «АТБ», де озброєні люди...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович.

МАМКА Г.М. Шановні колеги, я не буду особисто голосувати за цей законопроект, і фракція також не буде підтримувати ні один, ні другий. Чому?

Дійсно, є зауваження. Ми єдина країна, яка не має закону про зброю. У нас є закон про вибухівку. Це насправді так.

Але, на мою думку як фахівця, який має відношення до зброї, який розслідував злочини, скоєні із застосуванням зброї усіх видів, на теперішній час без цього закону громадяни України мають право придбати собі всю вогнепальну зброю, крім короткоствольної вогнепальної зброї. Моя позиція проста: давайте вноормуємо обіг вогнепальної зброї, який виписано в інструкціях, законом. А питання щодо короткоствольної вогнепальної зброї вирішимо після того, як випробуємо дію закону. Це буде правильно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Нарешті в залі ті законопроекти, які викликають у всіх збудження, певну реакцію. Підіб'ю підсумки того, про що говорили колеги. Чи потрібен закон, яким буде врегульовано питання обліку, використання, зберігання зброї тощо? Так, потрібен. Чи буде вирішено ці питання з прийняттям зазначених законопроектів? Безперечно, ні. За них голосувати не можна, це коротко. Максимум – відправити головний законопроект у Комітет з питань правоохоронної діяльності на доопрацювання.

І на завершення. Прихильникам ідеї про те, що треба скасувати монополію МВС на систему обліку, зберігання, видачу зброї, хочу сказати: ви жартуєте

з вогнем. В умовах, у яких перебуває країна, давайте ще зруйнуємо вщент цю систему – і отримаємо повний хаос.

Тому доопрацьовуємо ці законопроекти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, приготуйтеся до голосування. Запросіть народних депутатів до зали.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» ([№ 4335](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет для підготовки на повторне перше читання проекту закону № 4335.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 209.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання законопроекту № 4335.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про цивільну зброю та боеприпаси» ([№ 4335-1](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати?

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, варто відправити один із законопроектів на доопрацювання, для того щоб врегулювати питання. Колеги казали про те, що не буде короткостволів взагалі. Правильно я розумію? Готові?

Ставлю на голосування пропозицію про направлення в комітет для підготовки на повторне перше читання проекту закону № 4335-1.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 173.

Рішення не прийнято.

Варто ставити? Не варто... Законопроект відхилено.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» ([№ 4336](#)). Законопроект також пов'язаний зі зброєю. Можемо одразу поставити на голосування? Немає заперечень? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про обіг цивільної вогнепальної зброї та бойових припасів до неї» (№ 4336) за основу.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Є необхідність ставити на голосування інші пропозиції? Немає. Законопроект відхилено.

У нас залишилось 8 хвилин. Є пропозиція розглянути проект постанови про перейменування... Немає заперечень? Ми не будемо розглядати наступний законопроект, у нас залишилось 8 хвилин. Без обговорення?

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» щодо подання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз» ([№ 3630](#)).

Необхідне обговорення чи можемо голосувати? Голосуємо? Є пропозиція прийняти і за основу, і в цілому. Немає заперечень? Немає.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» щодо подання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз» (№ 3630) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» щодо подання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз» (№ 3630) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Голосуємо пропозицію про прийняття проекту закону в цілому. За основу вже проголосували.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 320.

Рішення прийнято.

Проект постанови про перейменування будемо голосувати? Ні. Хто проти? (*Шум у залі*).

Давайте так, стосовно проекту постанови [№ 2715](#) є заперечення? Немає (*Шум у залі*). Які у вас заперечення? Щодо всіх у вас заперечення? (*Шум у залі*).

Законопроект [№ 3624](#). Необхідне обговорення? Можемо голосувати? Добре. Я зрозумів, що є спротив перейменуванню сіл. Все, добре. В'ятрович, домовилися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку із запровадженням обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» (№ 3624) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Дякую. У нас було ще одне питання. Королевська буде наполягати на виступах? Немає? Розглянемо ще питання про доопрацювання?.. Почекайте, будь ласка, не розходьтесь (*Шум у залі*).

Добре. Дякую, шановні колеги. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.